

COMARCH

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
COMARCH S.A.
W 2019 ROKU**

Spis treści

1.	Informacje o firmie oraz podstawa sporządzenia sprawozdania	5
1.1.	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZA Comarch S.A.	5
1.2.	Rada Nadzorcza i Zarząd Comarch S.A.	6
2.	Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe	8
2.1.	Wybrane dane finansowe	8
2.2.	Zatrudnienie i zdolności produkcyjne spółki	8
2.3.	Kurs akcji Comarch S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie	10
3.	Produkty i usługi oferowane przez Comarch w 2019 roku	11
3.1.	Sektor Telekomunikacja	11
3.2.	Sektor Finanse, Bankowość i Ubezpieczenia	15
3.3.	Sektor ERP	16
3.4.	Sektor Administracji Publicznej	19
3.5.	Sektor Usługi	20
3.6.	e-Health	23
4.	Pozycja Spółki na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia	23
5.	Struktura sprzedaży	24
5.1.	Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna (w tys. PLN)	24
5.2.	Przychody ze sprzedaży - struktura wg odbiorców (w tys. PLN)	24
5.3.	Przychody ze sprzedaży - struktura wg rodzaju (tys. PLN)	25
6.	Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa emitenta	26
6.1.	Czynniki wewnętrzne	26
6.2.	Czynniki zewnętrzne	26
7.	Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożenia	27
7.1.	Ryzyko kredytowe	27
7.2.	Ryzyko zmiany stóp procentowych	27
7.3.	Ryzyko zmiany kursów walut	28
7.4.	Ryzyko płynności finansowej	28
8.	Perspektywy rozwoju działalności Spółki oraz przewidywana sytuacja finansowa Spółki w 2020 roku	28
9.	Analiza finansowa Spółki	30
10.	Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje	34
10.1.	Nieodnawialne kredyty bankowe	34
10.2.	Kredyty odnawialne	36
10.3.	Pożyczki otrzymane	36
10.4.	Pożyczki udzielone	38
10.5.	Poręczenia	38
10.6.	Gwarancje bankowe	43
11.	Najważniejsze wydarzenia w 2019 roku i po dacie bilansu	43
11.1.	Umowy znaczące dla działalności emitenta	43
11.2.	Pozostałe	44
12.	Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania a także ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków	48
12.1.	Inwestycje kapitałowe	48
12.2.	Nieruchomości	48
13.	Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej	48
13.1.	Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW w Warszawie	48
13.2.	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2019 roku	48
14.	Operacje na akcjach Comarch S.A.	50
14.1.	Transakcje zbycia/nabycia akcji Spółki	50
14.2.	Program opcji menadżerskich dla Członków Zarządu	51
15.	Pozostałe wydarzenia 2019 roku i po dacie bilansu	51

15.1.	Terminy przekazywania raportów okresowych w 2019 roku	51
15.2.	Oświadczenie Zarządu w sprawie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego	51
15.3.	Daty przekazywania raportów okresowych w 2020 roku	52
15.4.	Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward.....	52
16.	Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju	52
17.	Powiązania kapitałowe emitenta	54
17.1.	Struktura kapitałowa Grupy Comarch	54
17.2.	Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch w 2019 roku	55
17.3.	Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch po dacie bilansu	55
18.	Oddziały Comarch S.A.	55
19.	Działalność pozabiznesowa Comarch S.A.....	56
19.1.	Zakres oddziaływania Comarch S.A. na otoczenie.....	56
19.2.	Opis prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej.....	56
20.	Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe	57
21.	Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.....	58
22.	Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność emitenta i osiągnięte zyski oraz ich ocena	58
22.1.	Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	58
22.2.	Wycena różnic kursowych i instrumentów finansowych opartych na kursach walut.....	58
22.3.	Odpisy z tytułu utraty wartości w spółkach zależnych	58
22.4.	Dywidendy otrzymane	58
22.5.	Rozwiązanie rezerw na kary umowne i odszkodowania	58
23.	Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową.....	58
24.	Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych.....	59
25.	System kontroli programów akcji pracowniczych	59
26.	Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań oraz wiarytelności emitenta lub jego jednostki zależnej, ze wskazaniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska emitenta.....	59

**57,6 mln PLN
zysku netto**

**Projekty w
ponad 60
krajach na 6
kontynentach**

**951,7 mln
PLN
przychodów
ze sprzedaży**

**5000
specjalistów**

**56 spółek
zależnych na
świecie**

**Kapitalizacja
Comarch S.A. na
GPW na
poziomie
1,5 mld PLN
(31.12.2019)**

**Rentowność
netto
6,1%**

1. Informacje o firmie oraz podstawa sporządzenia sprawozdania

Firma Spółki: Comarch Spółka Akcyjna („Spółka”)
 Adres Spółki: 31-864 Kraków, Aleja Jana Pawła II 39 A
 Telefon: (12) 646 10 00
 Fax: (12) 646 11 00
 Regon: 350527377
 Nr identyfikacyjny NIP: 677-00-65-406

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Spółki zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. 2018, poz. 395 z późn. zm.) oraz zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity - Dz.U. z 2018, poz. 757).

1.1. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na WZA Comarch S.A.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się 8 133 349 akcji o łącznej wartości nominalnej 8 133 349 PLN. Zgodnie z informacją posiadaną przez Comarch S.A., na dzień 31 grudnia 2019 r. akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% głosów na WZA Spółki są Janusz Filipiak, Elżbieta Filipiak, Nationale-Nederlanden OFE + DFE oraz MetLife OFE.

STAN NA 31.12.2019

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	1 997 027	24,55	5 569 027	36,82
Elżbieta Filipiak	1 181 926	14,53	4 565 926	30,18
Pozostali członkowie Zarządu	84 904	1,05	122 504	0,81
Nationale- Nederlanden OFE + DFE	846 571	10,41	846 571	5,60
MetLife OFE	841 097	10,34	841 097	5,56
Inni akcjonariusze	3 181 824	39,12	3 181 824	21,03
Razem	8 133 349	100,00	15 126 949	100,00

STAN NA 29.04.2020

Akcyonariusze	Ilość akcji	% kapitału zakładowego	Liczba głosów na WZA Spółki	% głosów na WZA Spółki
Janusz Filipiak	1 997 027	24,55	5 569 027	36,82
Elżbieta Filipiak*	846 000	10,40	4 230 000	27,96
Pozostali członkowie Zarządu	84 904	1,05	122 504	0,81
Nationale-Nederlanden OFE + DFE	846 571	10,41	846 571	5,60
MetLife OFE	841 097	10,34	841 097	5,56
Inni akcjonariusze	3 517 750	43,25	3 517 750	23,25
Razem	8 133 349	100,00	15 126 949	100,00

*) W dniu 27 stycznia 2020 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w

sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 24 stycznia 2020 r. 335 926 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 198,00 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 66 513 348,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-2-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

Dodatkowo Zarząd Comarch S.A. otrzymał od Pani Elżbiety Filipiak zawiadomienie na podstawie art. 69 ust. 2 pkt 1) lit. a) Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów w Comarch S.A. Aktualna liczba głosów w posiadaniu Pani Elżbiety Filipiak wynosi 4 230 000, tj. 27,96% wszystkich głosów na WZA. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-3-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

1.2. Rada Nadzorcza i Zarząd Comarch S.A.

a) Rada Nadzorcza wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.:

Imię i nazwisko	Funkcja	Comarch S.A.	Metrum Capital S.A.
		Ilość akcji / wartość nominalna w PLN	Ilość akcji / wartość nominalna w PLN
Elżbieta Filipiak	Przewodniczący Rady	1 181 926 / 1 181 926 PLN	-
Andrzej Pach	Wiceprzewodniczący Rady	-	-
Danuta Drobniak	Członek Rady	-	-
Łukasz Kalinowski	Członek Rady	-	-
Joanna Krasodomska	Członek Rady	-	-
Anna Pruska	Członek Rady	-	50 000 / 50 000 PLN
Tadeusz Włudyka	Członek Rady	-	-

Na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 26 czerwca 2019 r., zostali powołani członkowie Rady Nadzorczej: Pani Elżbieta Filipiak na stanowisko Przewodniczącej Rady Nadzorczej, Pan Andrzej Pach na stanowisko Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Pani Danuta Drobniak, Pan Łukasz Kalinowski, Pani Joanna Krasodomska, Pani Anna Pruska, Pan Tadeusz Włudyka zostali powołani do pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej Comarch S.A.

STAN NA 29.04.2019

Imię i nazwisko	Funkcja	Comarch S.A.	Metrum Capital S.A.
		Ilość akcji / wartość nominalna w PLN	Ilość akcji / wartość nominalna w PLN
Elżbieta Filipiak*	Przewodniczący Rady	846 000 / 846 000 PLN	-
Andrzej Pach	Wiceprzewodniczący Rady	-	-
Danuta Drobniak	Członek Rady	-	-
Łukasz Kalinowski	Członek Rady	-	-
Joanna Krasodomska	Członek Rady	-	-
Anna Pruska	Członek Rady	-	50 000 / 50 000 PLN
Tadeusz Włudyka	Członek Rady	-	-

*) W dniu 27 stycznia 2020 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 24 stycznia 2020 r. 335 926 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 198,00 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 66 513 348,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-2-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

Dodatkowo Zarząd Comarch S.A. otrzymał od Pani Elżbiety Filipiak zawiadomienie na podstawie art. 69 ust. 2 pkt 1) lit. a) Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów w Comarch S.A. Aktualna liczba głosów w posiadaniu Pani Elżbiety Filipiak wynosi 4 230 000, tj. 27,96% wszystkich głosów na WZA. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-3-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

b) Zarząd wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r.:

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna w PLN
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	1 997 027	1 997 027 PLN
Marcin Dąbrowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	30 150	30 150 PLN
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	33 538	33 538 PLN
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN

STAN NA 29.04.2019

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji Comarch S.A.	Wartość nominalna w PLN
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	1 997 027	1 997 027 PLN
Marcin Dąbrowski*	Wiceprezes Zarządu	nd	nd
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	30 150	30 150 PLN
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	-	- PLN
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	33 538	33 538 PLN
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	10 608	10 608 PLN

*) Z dniem 29 stycznia 2020 r. Marcin Dąbrowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch S.A. ze skutkiem na dzień 29 stycznia 2020 r. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-4-2020](#) z dnia 29 stycznia 2020 r.

Prokurentami Spółki są: Michał Bajcar, Anna Kleszcz, Maria Smolińska, Iwona Kasprzyk, Dorota Klentak-Łyżwa, Jacek Lonc, Andrzej Zasadiński oraz Paweł Workiewicz.

c) Umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

Nie dotyczy.

d) Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie

Nie dotyczy.

e) Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale emitenta, wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących emitenta

Informacje dotyczące tego punktu znajdują się w [nocie 40](#) sprawozdania finansowego Comarch S.A.

f) Zobowiązania wynikające z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych osób zarządzających, nadzorujących albo byłych członków organów administrujących oraz zobowiązania zaciągnięte w związku z tymi emeryturami

Nie dotyczy.

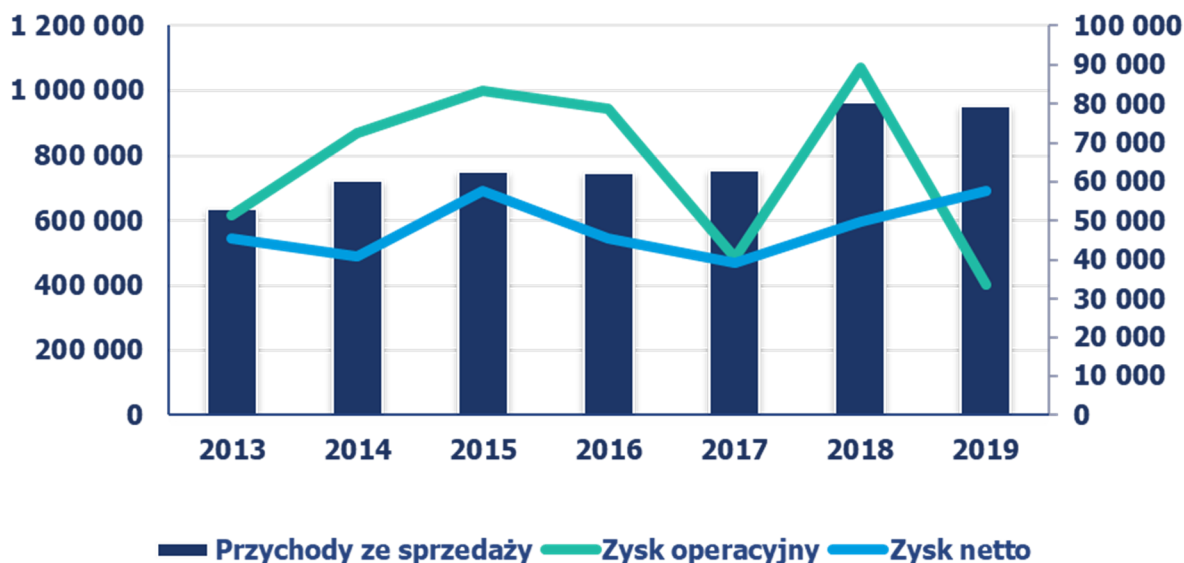
2. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

2.1. Wybrane dane finansowe

	2019	2018	2017	2016	2015
Przychody ze sprzedaży	951 698	966 100	755 517	749 213	749 556
Przychody ze sprzedaży rozwiązań własnych	900 384	899 001	730 197	720 021	677 941
Zysk operacyjny	33 519	89 389	40 533	78 834	83 377
EBITDA*	78 141	132 825	78 585	114 135	114 881
Zysk netto	57 627	49 649	39 338	45 588	57 683
Zysk na akcję (w PLN)	7,09	6,10	4,84	5,61	7,09
Aktywa	1 395 045	1 334 901	1 247 206	1 162 245	1 117 308
Wartość księgowa	881 540	834 190	796 984	771 742	731 905
Wartość księgowa na akcję (w PLN)	108,39	102,56	97,99	94,89	89,99

*) Zysk operacyjny + Amortyzacja

W 2019 roku przychody ze sprzedaży wyniosły 951 698 tys. PLN i były niższe o 1,5% wobec poziomu z 2018 roku. Zysk z działalności operacyjnej osiągnął wartość 33 519 tys. PLN i był niższy o 62,5% w porównaniu do 2018 roku, zysk netto w 2019 roku wzrósł wobec roku poprzedniego o 7 978 tys. PLN, tj. o 16,1%.

Rentowność operacyjna wyniosła 3,5%, a rentowność netto 6,1%.

2.2. Zatrudnienie i zdolności produkcyjne spółki

W dniu 31 grudnia 2019 r. w Comarch S.A. było zatrudnionych 4 979 osób wobec 4 679 osób zatrudnionych na dzień 31 grudnia 2018 r.

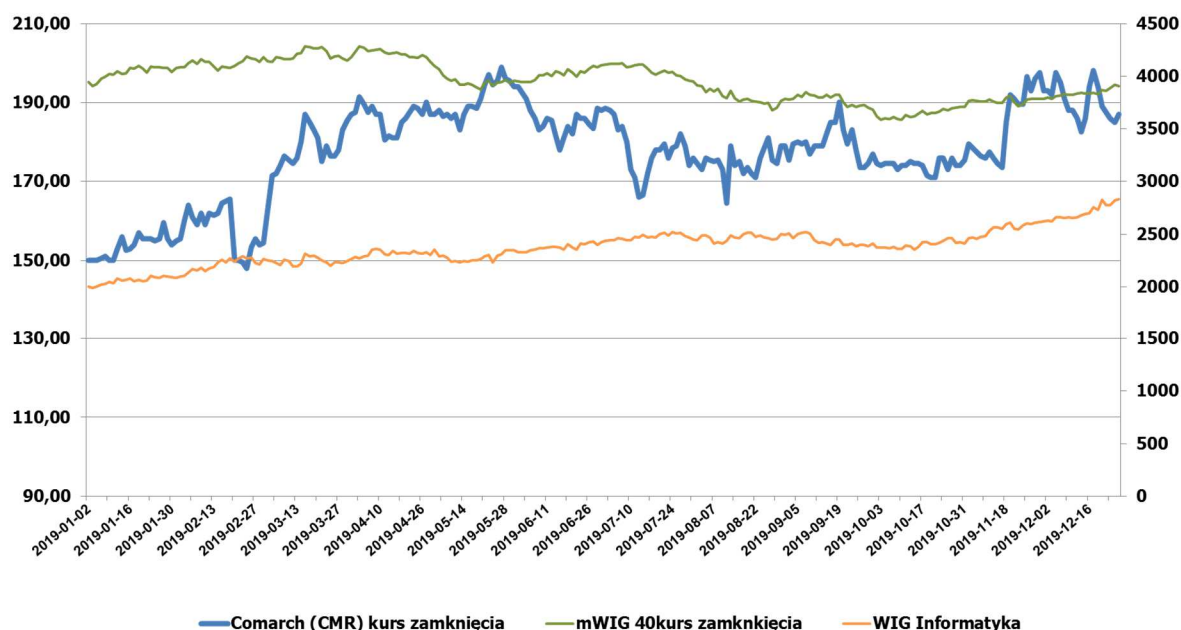
W poniższych tabelach przedstawione zostało przeciętne zatrudnienie w Comarch S.A. w latach 2015-2019:

Przeciętna liczba osób zatrudnionych	2019	2018	2017	2016	2015
umowy o pracę	4 057	3 753	3 492	3 416	3 121
pozostałe formy zatrudnienia	930	934	844	888	860
Razem	4 987	4 687	4 336	4 304	3 981

Przeciętna liczba pracowników	2019	2018	2017	2016	2015
produkcyjnych oraz konsultantów technicznych	4 330	4 052	3 733	3 698	3 403
marketingu i sprzedaży	180	168	161	179	177
kierownictwa i administracji	414	407	372	353	340
pozostałych	63	60	70	74	61
Razem	4 987	4 687	4 336	4 304	3 981

Usługi wykonywane przez Comarch polegają na tworzeniu i wdrażaniu własnych, uniwersalnych produktów software'owych i hardware'owych oraz na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania komputerowego na zlecenie „pod klucz”. Podstawowym czynnikiem ograniczającym moce produkcyjne są zasoby ludzkie. Do stałego inwestowania w nowe produkty i technologie informatyczne firma potrzebuje pracowników o odpowiednim wykształceniu i o szerokim zakresie kompetencji. Firma elastycznie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację alokacji zasobów w aktualnych projektach komercyjnych i prowadzonych wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych (budowa nowych produktów i uaktualnianie istniejącego oprogramowania nie związane bezpośrednio z umowami z klientami), wykorzystując do tego celu autorskie rozwiązania informatyczne. W efekcie wykorzystanie zasobów ludzkich jest bliskie 100%. Spółka dywersyfikuje ryzyko ograniczeń w dostępności zasobów ludzkich poprzez prowadzenie działalności w 19 oddziałach zlokalizowanych w ośrodkach miejskich w Polsce. Na dzień 31 grudnia 2019 r. 3 019 pracowników było zatrudnionych w Krakowie, natomiast 1 960 w innych miastach w Polsce.

2.3. Kurs akcji Comarch S.A. na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

Okres	Najwyższy	Najniższy
I kwartał 2019	187,00	148,00
II kwartał 2019	199,00	178,00
III kwartał 2019	190,00	164,50
IV kwartał 2019	199,00	148,00

Kurs akcji Comarch S.A. pomiędzy 1 stycznia 2019 r. a 31 grudnia 2019 r. wzrósł ze 150,00 PLN do 187,00 PLN, tj. o 24,7%. W trakcie roku maksymalny kurs wyniósł 199,00 PLN.

dane w PLN	12 miesięcy 2019 / 31.12.2019	12 miesięcy 2018 / 31.12.2018
Kurs zamknięcia na dzień bilansowy	187,00	152,00
Kurs średni w okresie sprawozdawczym	177,36	159,96
Kurs MIN w okresie sprawozdawczym	148,00	129,00
Kurs MAX w okresie sprawozdawczym	199,00	197,00
Wolumen średni w okresie sprawozdawczym	3 123	3 236
Kapitalizacja na dzień bilansowy	1 520 936 263	1 236 269 049
Wskaźniki dla danych jednostkowych		
P/E na dzień bilansowy	26,39	24,90
P/BV na dzień bilansowy	1,73	1,48
P/S na dzień bilansowy	1,60	1,28

3. Produkty i usługi oferowane przez Comarch w 2019 roku

Comarch jest producentem innowacyjnych systemów informatycznych dla kluczowych sektorów gospodarki: telekomunikacji, finansów i bankowości, administracji publicznej, medycyny, dużych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Szeroki zakres oferty Comarch obejmuje systemy klasy ERP, finansowo-księgowe, systemy CRM, oprogramowanie lojalnościowe, systemy wsparcia sprzedaży i elektronicznej wymiany dokumentów, systemy bankowości elektronicznej, systemy zarządzania sieciami teleinformatycznymi, systemy billingowe, oprogramowanie Business Intelligence, usługi zarządzania bezpieczeństwem i ochroną danych, urządzenia elektroniczne oraz wiele innych rozwiązań. Oprócz dostarczania klientom innowacyjnych rozwiązań informatycznych Comarch koncentruje się na profesjonalnej obsłudze klienta oraz zapewnieniu usług konsultingowych, doradczych i integracyjnych, a także infrastruktury IT jako spójnego pakietu, dzięki czemu odbiorcy produktów i usług oferowanych przez Comarch mogą w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez nowoczesne systemy informatyczne.

3.1. Sektor Telekomunikacja

Od 1993 roku sektor telekomunikacji Comarch specjalizuje się w dostarczaniu rozwiązań IT dla operatorów telekomunikacyjnych na całym świecie. Wśród klientów w tej branży znajdują się m.in. Telefónica, LG U+, Deutsche Telekom, Vodafone, KPN czy Orange. Nasze produkty BSS i OSS pomagają operatorom w transformacjach, które mają na celu zwiększenie przychodów i efektywności biznesu, uproszczenie środowiska IT, obniżenie kosztów, podnoszenie satysfakcji klientów oraz szybkie tworzenie innowacyjnych usług. Grupa została też wielokrotnie wyróżniona za działania w branży telekomunikacyjnej przez firmy analityczne takie jak Gartner, Forrester, Informa czy Frost & Sullivan.

SYSTEMY IoT

Comarch IoT Connectivity Management pozwala operatorom sieci komórkowych na dostarczanie usług łączności zarządzanej w środowisku międzynarodowym, wielopoziomowym i obsługującym wielu operatorów jednocześnie. Platforma do zarządzania łącznością umożliwia uruchamianie ofert z zakresu IoT dla rynków wertykalnych, takich jak rynek motoryzacyjny, elektronika użytkowa, sektor handlowy, opieka zdrowotna, sektor produkcji, usługi publiczne, bezpieczeństwo, transport i logistyka.

Comarch IoT Analytics Platform koncentruje się na dostarczaniu wymiernej wartości biznesowej dzięki inteligentnemu przetwarzaniu dużych ilości danych (Big Data) i ich precyzyjnej analizie w czasie rzeczywistym. Udostępnia szczegółowe informacje na temat sposobów wykorzystania usług M2M/IoT przez klientów końcowych. Ponadto moduł rozwiązuje niektóre problemy związane z jakością usług (quality of service – QoS), ułatwiając wykrywanie urządzeń (lub rodzajów urządzeń) powodujących trudności, wykrywając wzorce i trendy dotyczące danych, a także zapewniając raporty i analizy różnego typu anomalii.

Comarch IoT Billing to moduł, który został opracowany pod kątem wszelkich działań prowadzonych w obszarze IoT umożliwiając naliczanie opłat za łączność, za urządzenia IoT, za aplikacje wertykalne i pakiety usług. Klienci IoT poszukują ofert stanowiących odpowiedź na wszystkie ich potrzeby biznesowe. System wspiera wszelkiego rodzaju wielopoziomowe relacje biznesowe (B2B, B2B2C and B2B2B).

Comarch IoT Solution Management pomaga firmom funkcjonować w dzisiejszym świecie IT. Platforma ta obejmuje kompleksowe wsparcie w zakresie sprzedaży i przechowywania usług, urządzeń i aplikacji IoT oraz zarządzania nimi.

USPRAWNIENIE CYFROWEJ PODRÓŻY KLIENTA

Comarch Digital Sales and Customer Care umożliwia wprowadzanie, rekomendowanie, sprzedawanie i utrzymywanie tradycyjnych usług telekomunikacyjnych oraz cyfrowych z szybkością i prostotą wymaganą przez dzisiejszy rynek. Klienci są prowadzeni przez proces cyfrowych zakupów, który obejmuje przeglądanie i porównywanie ofert, sprawdzanie dostępności online, wdrażanie klienta, wielokanałowy koszyk zakupowy i proces realizacji zamówienia.

Comarch Real-time Data Control & Presentation służy do obliczania opłat za usługi na podstawie koszy, bilansów i limitów w czasie rzeczywistym. Moduł ten ułatwia klientom korzystanie z technologii cyfrowych, prezentując w czytelnej i przejrzystej postaci graficznej obraz bieżącego wykorzystania pakietu, bilansów, limitów i wykorzystania danych. Stanowi on także źródło danych wykorzystywane podczas tworzenia wielowymiarowych raportów i wszechstronnego obrazu klientów, działań analitycznych, generowania zaleceń i mechanizmów personalizacji. Wszystko to ma ogromny wpływ na cały proces obsługi klienta.

CYFRYZACJA KLIENTÓW KORPORACYJNYCH

Comarch Enterprise Billing, Charging & Revenue Management to oprogramowanie do fakturowania usług telekomunikacyjnych, które spełnia potrzeby nawet najbardziej złożonych środowisk korporacyjnych. Udostępnia takie możliwości jak obsługa wielu oddziałów i wielu działów w strukturze organizacyjnej, dzielone rozliczanie z elastycznym definiowaniem reguł opartych na czasie połączenia lub rodzaju usługi, doraźne raportowanie danych z uwzględnieniem bieżącego wykorzystania koszy, naliczanie opłat według progów, współdzielone pakiety na poziomie firmy lub oddziału, zamknięte grupy użytkowników, dostępność danych dotyczących użytkownika i danych finansowych w środku cyklu.

Platforma Comarch B2B Self-enablement to system do zarządzania usługami telekomunikacyjnymi dla klientów biznesowych. Portal zapewnia jednolity, kompleksowy ogląd informacji, dzięki czemu klient może sprawdzić dane i statystyki związane z zamówieniami, danymi firmy i informacjami finansowymi. Klienci biznesowi mogą w ten sposób łatwo zarządzać nawet najbardziej złożonymi hierarchiami, reprezentującymi ich własną strukturę organizacyjną, mieć dostęp do szczegółowych spersonalizowanych raportów, a także konfigurować zasady podziału kosztów usług między różne działy firmy, na podstawie wykorzystania.

Comarch B2B Sales & Ordering umożliwia spieniężenie potencjalnej szansy sprzedaży zapewniając dokładne, automatyczne i niemal natychmiastowe wyceny. Ponieważ mechanizm wyceny całkowicie opiera się na definicji oferty ze wspólnego rozwiązania Product Catalog, po zakończeniu procesu negocjacji na podstawie oferty bezproblemowo jest generowana umowa i zamówienie.

OBSŁUGA USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH DLA DUŻYCH FIRM DZIAŁAJĄCYCH NA SKALĘ GLOBALNĄ

Comarch Enterprise Product Catalog umożliwia proste i elastyczne przechowywanie całego portfolio produktów CSP w jednym miejscu. W każdej domenie lub linii biznesowej można utworzyć kilka katalogów pomocniczych. Służą one do przedstawiania ofert klientom końcowym i wspomagają odpowiednie rozwiązania do naliczania opłat i rozliczania.

Comarch Digital Billing and Revenue Management zapewnia obsługę wielu walut i systemów podatkowych, a także sporządzanie dokumentów finansowych nie tylko dla klientów, ale również dla partnerów zaangażowanych w cały proces świadczenia usług. Produkt ten odpowiada na potrzeby klientów korporacyjnych, umożliwiając swobodne kształtowanie reguł dotyczących kosztów poszczególnych usług, opartych na konfiguracjach zarządzanych przy użyciu katalogu produktów.

Comarch Partner Management to produkt, który zapewnia elastyczność w zakresie łączności między przedsiębiorstwami i różnymi podmiotami trzecimi, umożliwiając modelowanie dowolnego rodzaju usług — od ofert i umów dotyczących poziomu usług (SLA) aż po centralny katalog produktów. System jest bezpieczny i łatwy do wdrożenia dzięki obsłudze wielu walut, lokalizacji i krajów.

Comarch Wholesale Billing umożliwia dostawcom usług i treści wymianę danych rozliczeniowych i faktur oraz dzielenie się z partnerami informacjami o przychodach lub kosztach. System ten ułatwia zarządzanie relacjami z krajowymi i międzynarodowymi partnerami biznesowymi oraz wspiera różne modele biznesowe, w tym podział przychodów, usługi hurtowe i roamingowe. Łatwo skalowalne rozwiązanie jest w pełni przygotowane do obsługi najnowszych usług i otwarte na rozwój biznesu. Comarch Telecom Wholesale Billing umożliwia przetwarzanie ogromnych ilości różnego rodzaju usług (głosowych, transmisji danych, wiadomości, treści i innych) w ramach każdego rodzaju umowy, w tym dwustronnej, kształtowanej, podziału przychodów, roamingowej, MVNO i opartej na treściach.

OPERACJE SIECIOWE W RAMACH INFRASTRUKTURY 5G

Comarch Zero-touch Network Provisioning to system spełniający wymagania IoT i sieci 5G w zakresie szybkiej, automatycznej implementacji elementów sieci telekomunikacyjnej. System umożliwia połączenie, aktualizację i wstępną konfigurację urządzeń.

Comarch Real-Time OSS — SDN/NFV Orchestration to platforma służąca do świadczenia usług i zarządzania nimi w sieciach telekomunikacyjnych sterowanych przez wirtualne funkcje sieciowe (ang. virtualized network functions, VNF), fizyczną funkcję sieciową (ang. physical network function, PNF) i SDN.

Comarch Self-Organizing Network odpowiada na wyzwania związane z automatyzacją usług i synchronizacją tego procesu z celami biznesowymi operatorów. Koncepcja samoorganizującej się sieci towarzyszy wdrażaniu technologii LTE i migracji do sieci 4G. Narzędzie Comarch SON umożliwia zwiększanie zadowolenia klientów poprzez wprowadzenie paradygmatów "plug & play", "samo-optymalizacji" i "samo-leczenia" sieci.

Comarch Intelligent Assurance & Analytics to system, który powstał w wyniku rozszerzenia produktu Integrated Assurance o funkcje analizy danych OSS/BSS, umiejętność przetwarzania dużych zbiorów danych, moduł sztucznej inteligencji wykorzystujący algorytmy uczenia maszynowego w celu umożliwienia konserwacji predykcyjnej, a także funkcje automatycznego gromadzenia wiedzy na temat dobrych praktyk w zapobieganiu i przeciwdziałaniu problemom i incydentom sieciowym. Comarch IA&A jest częścią gamy produktów Comarch OSS, która obsługuje kompleksową orkiestrację sieci hybrydowych (złożonych z elementów fizycznych oraz zwirtualizowanych) i stanowi jeden z filarów szerokiej strategii firmy Comarch dotyczącej osadzania sztucznej inteligencji we wszystkich produktach.

INTELIGENTNA ANALITYKA SIECI I USŁUG I ZARZĄDZANIE ICH JAKOŚCIĄ

Comarch AI Service Desk to produkt, który wchodzi w skład Intelligent Service Desk Comarch, którego działanie polega na nadzorowaniu efektów scenariuszy uczenia maszynowego, realizowanych przez moduł sztucznej inteligencji (AI) w różnych produktach firmy Comarch. Produkt AI Control Desk obsługuje następujące scenariusze: zautomatyzowane wykrywanie sytuacji, zautomatyzowane wykrywanie problemów, zautomatyzowane określanie wartości początkowych i wykrywanie anomalii oraz gromadzenie wiedzy.

Comarch Customer Experience Management (CEM) odgrywa nadrzędną rolę w monitorowaniu jakości usług i zarządzaniu nią oraz przekształcaniu procesów zarządzania usługami poprzez zapewnienie wglądu w informacje o sposobie postrzegania przez klientów usług świadczonych przez firmy z branży telekomunikacyjnej. Informacje te pomagają zrozumieć koncepcję przejścia z operacji koncentrujących się wokół sieci lub zasobów na ukierunkowane na klienta.

Comarch Service Quality Management (SQM) pozwala przekształcić tradycyjny i skoncentrowany na urządzeniach system monitorowania sieci telekomunikacyjnej w proces kompleksowego zarządzania jakością usług ukierunkowany na klienta. Wgląd w dane dotyczące oceny jakości usług telekomunikacyjnych przez klienta pozwala zarządzać wydajnością sieci w oparciu o prognozowany wpływ na jego zadowolenie z usługi.

Comarch Service Monitoring umożliwia monitorowanie usług zaimplementowanych w różnych technologiach i domenach sieciowych. System przetwarza awarie sieciowe, a następnie przeprowadza analizę ich wpływu na jakość dostarczanych usług. Wyniki są prezentowane graficznie, co pozwala operatorowi uzyskać kompleksowy wgląd w aktualne dane w dowolnym momencie.

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI SIECIOWYMI

Comarch Real-time Network Inventory Management przechowuje pełne informacje o fizycznych, logicznych i wirtualnych zasobach sieciowych. Jest to współużytkowany, centralny wykaz o stałym dostępie pozwalający uchwycić wszystkie szczegóły bardzo złożonego środowiska IT/telekomunikacyjnego z zaawansowaną technologią mikrousług.

Comarch Network Planning & Design umożliwia dostawcom CSP zarządzanie procesami planowania, projektowania i optymalizacji sieci telekomunikacyjnych w sposób kompleksowy i

efektywny. Zorientowane planowanie procesowe jest przyszłościowym sposobem na inwestycje w sieci, gdzie wartość biznesowa inwestycji staje się coraz bardziej istotna w odpowiedzi na rozwój możliwości telekomunikacyjnych.

Comarch Network Auto-discovery & Reconciliation to skuteczne narzędzie do zarządzania siecią, zapewniające kompleksowy, rozbudowany i aktualny wgląd w wieloobszarową sieć opartą o wielu dostawców. System wspiera rekoncepcję sieci radiowych RAN, sieci transportowych, podstawowych, sieci dostępu i domen IT. Dodatkowo, dzięki integracji z modułem Network Inventory, system zapewnia jeden całościowy i zintegrowany widok sieci na żywo.

Comarch Configuration Management umożliwia dostawcom usług automatyzację dostarczania sieci dla wszystkich domen sieciowych. Jest to produkt, który zarządza konfiguracją w sposób wykraczający poza tradycyjne podejście sieci RAN, implementując udostępnianie sieci także w domenach transmisji, rdzenia i dostępu.

Comarch Network Consolidation for M&A pozwala na efektywną organizację i uproszczenie procesów planowania i konsolidacji sieci w projektach przejęcia i łączenia się firm telekomunikacyjnych.

PROJEKTOWANIE I ŚWIADCZENIE USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH

Comarch Service Catalog umożliwia centralizację zarządzania specyfikacją usług, która ma na celu zwiększenie automatyzacji kompleksowego procesu dostarczania usług i zapewnienie ich odpowiedniej jakości. System jest zgodny ze standardem TMF SID i umożliwia zarządzanie specyfikacjami usług na poziomie klienta (Customer Facing Services - CFS), dekompozycję usług na specyfikacje dotyczące odpowiednich usług sieciowych (Resource Facing Services - RFS) oraz mapowanie usług klienckich na usługi sieciowe.

Comarch Service Inventory umożliwia zarządzania siecią z perspektywy usług. Produkt ten, wstępnie zintegrowany z Comarch Service Catalog, opisuje usługi zgodnie z modelem TMF SID, który wyróżnia usługi klienckie (Customer Facing Services– CFS) oraz usługi sieciowe (Resource Facing Services– RFS).

Comarch Service Fulfillment & Orchestration to system mający na celu skrócenie czasu wprowadzania na rynek i zautomatyzowanie procesu realizacji usług telekomunikacyjnych w zakresie świadczenia usług dla klientów w oparciu o sieć hybrydową. Rozwiązanie wykorzystuje koncepcję opartą na modelu (katalogach) umożliwiającą orkiestrację sieci hybrydowych, w których funkcje sieci wirtualnej i usługi sieciowe są modelowane spójnie, a fizyczne funkcje sieci i starsze usługi sieciowe korzystają z modelu TMF SID. SFO (używając terminologii ETSI NFV ISG) może wdrożyć kompleksową orkiestrację usług i MANO oraz zarządzać procesem tworzenia wystąpień VNF.

Comarch Field Service Management jest kompletnym systemem w zakresie planowania, tworzenia harmonogramów, dystrybucji i wsparcia realizacji zadań w terenie. Dzięki możliwości przypisywania do zadań pracowników posiadających odpowiednie kompetencje przy jednoczesnym uwzględnieniu ich dostępności oraz lokalizacji geograficznej, system pozwala na zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów i na optymalizację kosztów pracy oraz zużycia paliwa.

PROFESJONALNE USŁUGI DLA TELEKOMUNIKACJI

Doradztwo biznesowe wspiera operatorów telekomunikacyjnych i dostawców technologii w optymalizacji i automatyzacji procesów biznesowych oraz w zwiększeniu efektywności w zakresie OSS/BSS poprzez przebudowę architektury i konfiguracji środowisk IT. Oferta Comarch zbudowana została na trzech podstawach: bogatym portfolio usług biznesowych, kompleksowej odpowiedzialności za wdrożenie i rezultaty biznesowe oraz doświadczeniu i znajomości branży.

Managed Services (usługi zarządzane) to zestaw usług z zakresu modernizacji środowiska BSS/OSS, które przekładają się na poprawę efektywności procesów biznesowych, ograniczenie kosztów i zachowanie wysokiej jakości świadczonych usług. Comarch oferuje usługę outsourcingu zarządzania systemami i procesami, co pozwala klientom na optymalizację procesu dostarczania usług do odbiorcy końcowego oraz na zwiększenie ich dostępności, przy jednoczesnej redukcji kosztów operacyjnych i nakładów pracy. Produkty Comarch, wraz z komponentami firm trzecich i usługami Data Center, gwarantują transformację do modelu usług zarządzanych nowej generacji i umożliwiają świadczenie wysokiej jakości usług konsultingu w zakresie biznesu i IT.

Transformacje BSS/OSS to usługi pozwalające na personalizację i poprawę jakości usług świadczonych przez operatora, a także na kierowanie ich do określonego grona odbiorców. Transformacje BSS/OSS wspierają kompleksową, wielopoziomą transformację środowiska IT opartą o produkty i infrastrukturę Comarch oraz o otwarty model współpracy. Usługi umożliwiają stworzenie zunifikowanej, zestandaryzowanej architektury systemu zgodnej ze wskaźnikami KPI operatora.

Transformacje Chmurowe to rozwiązanie, którego założeniem jest maksymalne usprawnienie i uproszczenie procesu cyfryzacji w telekomunikacji. Rozwiązanie zostało opracowane w oparciu o architekturę mikrousług, która zapewnia pełną automatyzację wdrożenia i pracy platformy, błyskawiczne uruchomienie i natychmiastową gotowość do pracy w chmurze.

Kompleksowe dostarczanie projektów to zestaw usług Comarch zapewniający operatorowi oprogramowanie efektywnie integrujące się z istniejącym środowiskiem IT, zawierające zarówno systemy i komponenty od dostawców zewnętrznych, jak i rozwiązania autorskie Comarch. Pakiet przewiduje zaprojektowanie od podstaw niektórych procesów biznesowych i zapewnia kompletną, bezpieczną migrację danych oraz nieprzerwane sprawne działanie systemów, a na późniejszych etapach również wsparcie w rozwiązywaniu problemów związanych z utrzymaniem, szkolenia dla wybranych pracowników i aktualizację systemów.

3.2. Sektor Finanse, Bankowość i Ubezpieczenia

Sektor FBU specjalizuje się w tworzeniu oprogramowania i systemów informatycznych dla największych instytucji finansowych z branży bankowości, ubezpieczeń i rynków kapitałowych. Do klientów należą polskie i międzynarodowe instytucje finansowe między innymi: ING Bank Śląski S.A., Alior Bank S.A., Bank Pekao S.A., BNP Paribas Bank Polska S.A., Santander Bank Polska S.A., Siam Commercial Bank PCL, TMB Bank, Swiss Life (Luxembourg), AXA, Crelan.

PRODUKTY

Comarch SME i Corporate Banking jest platformą dostosowaną do specyficznych potrzeb firm, oferowaną bankom obsługującym przedsiębiorstwa. To system bankowości transakcyjnej, narzędzie do zarządzania finansami oraz rozwiązanie ułatwiające obsługę płatności masowych – w jednym. Comarch SME i Corporate Banking wspiera przedsiębiorstwa w zarządzaniu kontami, kupowaniu walut, czy dokonywaniu płatności lokalnych i międzynarodowych.

Comarch Small Business Mobile Banking to aplikacja dla właścicieli małych firm ułatwiająca im organizację codziennych zadań. Opiera się na zarządzaniu środkami pieniężnymi, fakturowaniu i możliwościach finansowania. Comarch Small Business Mobile Banking to kompleksowe rozwiązanie, które pomaga bankom dotrzeć do mikro- i małych przedsiębiorstw z usługami cyfrowymi.

Comarch Factoring to platforma chmurowa, która pozwala faktorom i ich klientom zarządzać całym cyklem życia należności. Comarch Factoring jest narzędziem do obsługi klienta, które posiada zaawansowany silnik rozliczeniowy oraz wielokanałowy dostęp do usług faktoringowych.

Comarch Trade Finance to aplikacja, która pozwala przedsiębiorcom zarządzać cyklem życia takich produktów jak gwarancje, inkasa i akredytywy. Rozwiązanie pomaga zautomatyzować i zdigitalizować cały proces finansowania handlu.

Comarch Wealth Management to system przeznaczony do obsługi klienta bankowości detalicznej, prywatnej i klienta majątnego (affluent). System wspiera menedżerów relacji – w zadaniach doradczych i planowania finansowego, klientów końcowych – w procesie robo-doradztwa, zarządzających majątkiem – w zarządzaniu portfelem na podstawie upoważnienia klienta, oraz analityków – w przygotowywaniu i analizie wyników inwestycyjnych portfeli.

Comarch Digital Insurance to z jednej strony system przeznaczony dla agentów, brokerów i pośredników ubezpieczeniowych. Pomaga im nie tylko doradzać w kwestii produktów ubezpieczeniowych i sprzedawać je, ale także zapewnia wsparcie posprzedażowe, zarządza zadaniami i monitoruje ich efektywność. Z drugiej strony, Comarch Digital Insurance umożliwia klientom indywidualnym zakup polis online i zarządzanie swoim portfelem ubezpieczeń.

Comarch Anti-money Laundering pozwala bankom skrócić czas i zwiększyć precyzję monitorowania transakcji – rutynowego zadania wymagającego wiedzy i doświadczenia. System przejmuje na siebie ciężar wykonywania tego zadania, skracając całkowity czas analizy alertów oraz pozwala bankierom skupić się na bardziej złożonych obowiązkach.

Comarch Identity and Access Management to rozwiązanie umożliwiające pełną kontrolę nad dostępem do aplikacji, sieci prywatnych i stacji roboczych firmy. Korzysta z zaawansowanych metod zarządzania cyklem życia tożsamości, uwierzytelniania, autoryzacji i rozliczalności. Modułowa architektura systemu ułatwia jego przystosowanie do różnych typów organizacji bez względu na ich strukturę i rozproszenie geograficzne.

Zaprojektowany głównie dla banków, pakiet **Transaction Protection** – tPro Suite składa się z dwóch rozwiązań do uwierzytelniania klientów i autoryzacji transakcji: tPro ECC i tPro Mobile. Comarch tPro ECC jest tokenem USB do wykonywania podpisów cyfrowych. Comarch tPro Mobile to wariant tego rozwiązania bazujący na tym, co użytkownik posiada – telefon z aplikacją, oraz co użytkownik zna – kod PIN lub wzorec.

3.3. Sektor ERP

Sektor ERP dostarcza szereg rozwiązań wspomagających zarządzanie przedsiębiorstwem i jego zasobami dla wielu klientów na rynku polskim, w rejonie DACH oraz we Francji. Oferowane produkty to m.in.:

Comarch ERP Enterprise – system ERP nowej generacji, dla aktywnych przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych i z wykorzystaniem Internetu. Dysponuje ergonomicznym interfejsem użytkownika, wbudowanym modulem WorkFlow oraz jest zoptymalizowany do jak najlepszego odzwierciedlania procesów biznesowych oraz struktury organizacji. System jest dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP XL – od lat najchętniej wybierany system klasy ERP w Polsce, z którego korzysta ponad 5500 firm z różnych branż, 400 firm rocznie decyduje się na jego wdrożenie do zarządzania głównymi procesami biznesowymi. Rozwiązanie spełnia specyficzne wymagania przedsiębiorstw produkcyjnych, a także firm handlowych oraz zajmujących się działalnością usługowo-serwisową. System dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP Optima – program dla mikro, małych i średnich firm, obsługujący sprzedaż, zarządzanie, prowadzenie księgowości oraz kadr i płac. Wraz z dodatkowym modulem Biuro Rachunkowe oraz portalem Społeczności Biur Rachunkowych i Księgowość24, Comarch ERP Optima stanowi narzędzie do prowadzenia i promocji biur rachunkowych oraz kancelarii doradztwa podatkowego. Program dostępny także w modelu usługowym (SaaS).

Comarch ERP XT – innowacyjna aplikacja do fakturowania online, prowadzenia magazynu oraz uproszczonej i pełnej księgowości, udostępniana poprzez przeglądarkę internetową lub aplikacje mobile na Android i iOS. Rozwiązanie dedykowane mikro i małym firmom w Polsce i Niemczech. Głównymi jego zaletami jest prostota użytkowania, pełna automatyzacja procesów, możliwość integracji z biurem rachunkowym, Comarch e-Sklep oraz Comarch BI Point. Aplikacja posiada moduł POS do szybkiej obsługi sprzedaży detalicznej. Program dostępny wyłącznie w modelu usługowym (SaaS).

Comarch OCR - narzędzie do optycznego rozpoznawania tekstu (z ang. *Optical Character Recognition*) z zeskanowanych faktur, a następnie przeniesienie rozpoznanych danych do oprogramowania księgowego np. do rejestrów VAT.

Comarch Retail – to samodzielny system do prowadzenia sprzedaży detalicznej w pełnym modelu omnichannel. Pozwalający na sprawne i kompleksowe zarządzanie siecią handlu detalicznego, począwszy od jej centrali, poprzez zaplecze sklepu, aż po punkt sprzedaży (POS).

Comarch Mobile – stanowi dedykowane rozwiązanie dla kadry kierowniczej, jak również pracowników mobilnych, np. przedstawicieli handlowych, serwisantów, czy asystentów sprzedaży, którzy swoje zadania realizują poza biurem z wykorzystaniem smartfonu lub tabletu. W skład pakietu wchodzi: **Comarch Mobile Zarządzanie, Comarch Mobile Sprzedaż, Comarch Mobile Serwis i Comarch**

Mobile Zakupy. Poszczególne aplikacje z pakietu Comarch Mobile umożliwiają zarządzanie pracownikami mobilnymi oraz osiągniętą przez nich sprzedażą, monitorowanie efektów pracy oraz aktualnego położenia pracowników na mapie i zarejestrowanych przez nich tras. Umożliwiają sprawną realizację transakcji typu vanselling oraz preselling bezpośrednio podczas wizyty u klienta, jak również rejestrowanie ofert oraz zamówień zakupu u dostawców np. podczas targów branżowych. Comarch Mobile umożliwia także realizację zleceń serwisowych, np. podczas przeglądów, montażu, czy naprawy urządzeń.

Comarch WMS – rozwiązanie umożliwiające kompleksową obsługę magazynu wysokiego składowania. W skład pakietu wchodzi: **Comarch WMS Zarządzanie** oraz **Comarch WMS Magazynier**. Comarch WMS Zarządzanie to narzędzie przeznaczone dla kierownika magazynu, służące do kontroli operacji magazynowych i zarządzania przepływami towarów w ramach jego struktury. Comarch WMS Magazynier usprawnia realizację operacji przez pracowników bezpośrednio na magazynie, za pomocą kolektorów danych pracujących w trybie online.

Comarch Magazynier – aplikacja przeznaczona jest do mobilnej obsługi prostych procesów magazynowych. Za jej pomocą użytkownik może realizować zadania przyjąć i wydać towarów z magazynu, ewidencjonować przesunięcia towarów pomiędzy magazynami oraz realizować inwentaryzację.

Comarch Business Intelligence – system oparty na technologii hurtowni danych, przeznaczony dla dużych i średnich firm oraz korporacji międzynarodowych. Rozwiązanie wspiera procesy decyzyjne oraz obsługę zadań związanych z raportowaniem. Wspomaga następujące branże: instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, handel, usługi oraz produkcja.

Comarch BI Point – narzędzie raportowe Business Intelligence umożliwiające tworzenie, przeglądanie oraz udostępnianie przekrojowych raportów i interaktywnych kokpitów managerskich. Zintegrowane repozytorium oraz wbudowany mechanizm zarządzania uprawnieniami pozwala zarządzać dostępem użytkowników do wybranych zestawień oraz poszczególnych modeli danych. Responsywność aplikacji pozwala na korzystanie z niej także na urządzeniach mobilnych. Poprzez intuicyjny interfejs i wiele ciekawych form wizualizacji danych, aplikacja pozwala nawet mniej wprawnym użytkownikom na przygotowanie atrakcyjnych dashboardów. Narzędzie wykorzystywane jest w każdego rodzaju i wielkości przedsiębiorstwach. Jest ono skierowane głównie do analityków, kontrolerów oraz kadry zarządzającej.

Comarch MyPoint - narzędzie analityczne, oferujące szybką i przejrzystą weryfikację pracy użytkowników korzystających z systemów Comarch ERP. Pozwala na monitorowanie czasu pracy w systemie, efektywności w poszczególnych godzinach oraz średnich wyników produktywności operatorów.

Comarch mPOS - Comarch Mobile mPOS to aplikacja dla sprzedawców i asystentów sprzedaży w sklepach stacjonarnych jak również sklepach typu pop-up store. Pozwala na obsługę zaplecza sklepu umożliwiając rejestrację przyjęć i wydań z poziomu urządzenia mobilnego, a także realizację sprzedaży bezpośrednio na hali sklepowej, bez konieczności odsyłania klienta do kasy.

Comarch IBARD – proste w użyciu, wielofunkcyjne narzędzie m.in. do wykonywania i harmonogramowanie backupu plików, folderów oraz baz danych z komputerów PC, laptopów oraz serwerów, do backupu urządzeń mobilnych, udostępniania oraz bezpiecznego przechowywania danych w chmurze. Usługa pozwala na stały dostęp do danych z każdego urządzenia i miejsca 24 godziny na dobę. Comarch IBARD dostępny jest w pięciu językach (polski, angielski, niemiecki, francuski, hiszpański). Usługa ma uniwersalne zastosowanie i przeznaczona jest zarówno dla małych i dużych firm, jak i dostawców usług takich jak firmy telekomunikacyjne, które udostępniają usługę swoim klientom pod własnym brandem (model White Label).

Comarch TNA (Time and Attendance) – to nowoczesny system do rejestracji oraz zarządzania czasem pracy, delegacjami, urlopami i innymi procesami skupionymi wokół pracownika w firmie. narzędzie umożliwiające ręczną rejestrację godzin pracy zdalnej z poziomu zarówno aplikacji webowej jak i mobilnej. Dzięki temu, pracodawca wie, o której godzinie pracownik rozpoczął i zakończył pracę, a

także ma możliwość kontroli dostępności pracownika w czasie rzeczywistym. Pracownik natomiast ma deklarację i dowód przepracowanych godzin ustalonych z przełożonym.

Comarch CSM Comarch Cloud Service Management – kompleksowa platforma do sprzedaży i zarządzania usługami chmurowymi, która wspiera dostawców w oferowaniu usług, aplikacji, infrastruktury i innych produktów opartych na chmurze. Comarch CSM zbiera wszystkie informacje o zamówieniach, cenach, ważności usług, oraz umożliwia kontakt z klientami. Możliwa integracja z dowolną usługą przez Third-party API.

Comarch SSO (ang. Single Sign-On) – bezpieczny system jednokrotnego logowania, dzięki któremu logując się do jednej usługi z pozostałych usług można korzystać bez konieczności ponownego podawania danych dostępowych. Comarch SSO zapewnia pełne bezpieczeństwo użytkownika przy logowaniu w środowisku wielousługowym.

Comarch Hosting – zintegrowane, kompleksowe rozwiązanie dostosowane do indywidualnych wymagań klientów, które polega na dzierżawie platformy sprzętowej umieszczonej w Comarch Data Center wraz z niezbędnymi licencjami producentów zewnętrznych (m.in. Microsoft). Dodatkowo oferta obejmuje szereg usług związanych z zarządzaniem i administracją platformy sprzętowej i oprogramowania. Unikalną cechą rozwiązania jest możliwość elastycznego zarządzania zasobami, które skalują się w miarę wzrostu potrzeb klienta.

iKsięgowość24 – obsługa rachunkowo-księgowa dla przedsiębiorstw, realizowana przez ponad 2600 biur rachunkowych korzystających z Comarch ERP Optima.

Comarch B2B – platforma B2B umożliwiająca m.in. zamawianie towarów przez Internet. Zalogowany kontrahent ma dostęp do historii swoich zamówień, płatności, czy zgłoszonych reklamacji. Wybrani Klienci za pomocą przeglądarki internetowej uzyskują wgląd do zawsze aktualnej oferty handlowej, która może być inna dla każdego z nich.

Comarch e-Sklep – oprogramowanie sklepu internetowego dla małych i średnich firm w pełni zintegrowane z systemami do zarządzania Comarch ERP, porównywarkami cen, serwisami aukcyjnym Allegro oraz eBay, a także serwisami płatności internetowych. Pozwala na zakupy z poziomu przeglądarki internetowej oraz z aplikacji mobilnych pracujących na iOS oraz Android.

Wszystko.pl – platforma handlowa, która umożliwia sprzedaż w Internecie wprost z systemu fakturująco-magazynowego wykorzystywanego przez przedsiębiorstwa. Swoje produkty oferować może w niej każda firma posiadająca oprogramowanie do zarządzania Comarch ERP.

Comarch HRM – aplikacja do samoobsługi pracowniczej, działająca w przeglądarce internetowej lub z poziomu aplikacji mobilnej, przeznaczone dla pracowników oraz ich przełożonych. Głównym zadaniem aplikacji jest zapewnienie bieżącego dostępu do danych związanych z codziennymi czynnościami związanymi z formalną stroną pracy w przedsiębiorstwie – czasem i planem pracy oraz urlopami, delegacjami, czy innymi nieobecnościami. Ponadto narzędzie pozwala na obsługę takich aspektów funkcjonowania pracownika w firmie jak ewidencja szkoleń, czy system ocen.

Comarch e-Sprawozdania – program do tworzenia elektronicznych sprawozdań finansowych zgodnych z m.in. z Ustawą o Rachunkowości, wyróżniający się bogatą funkcjonalnością (z możliwością podpisu elektronicznego w aplikacji), łatwością obsługi i możliwością integracji z systemami ERP. Umożliwia korzystanie zarówno ze stacjonarnej, instalowanej na komputerze wersji programu, jak i z chmurowej – w modelu abonamentowym, z dowolnego komputera z dostępem do internetu. Aplikacja tworzy struktury sprawozdań finansowych zgodne z wymogami Ministerstwa Finansów.

Comarch ESEF – aplikacja, umożliwiająca generowanie rocznych raportów finansowych w ESEF narzędzie do generowania raportów finansowych zgodnych z Jednolitym Europejskim Formatem Raportowania (ang. European Single Electronic Format – ESEF), który definiuje postać, w jakiej będą tworzone roczne sprawozdania finansowe spółek notowanych na rynkach regulowanych UE.

3.4. Sektor Administracji Publicznej

Comarch specjalizuje się w projektowaniu, wdrażaniu oraz integracji nowoczesnych systemów informatycznych dla administracji publicznej, firm oraz instytucji sektora publicznego. Firma posiada doświadczenie w tworzeniu kompleksowych rozwiązań „pod klucz” oraz w rozbudowie infrastruktury sprzętowo-sieciowej. Comarch stworzył szereg rozwiązań typu e-government, spełniających potrzeby jednostek sektora publicznego. Rozwiązania oparte są o międzynarodowe standardy. Do najważniejszych rozwiązań wdrażanych w sektorze administracji publicznej należą:

COMARCH ERGO - System wspierający realizację zadań publicznych związanych z gospodarką przestrzenną. Pozwala na prowadzenie ponad 60 rejestrów i ewidencji w obszarach geodezji i kartografii, gospodarki nieruchomościami, planowania przestrzennego, zarządzania infrastrukturą drogową, budownictwa, ochrony środowiska, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony zabytków, portali informacji przestrzennej. Modułowa budowa systemu umożliwia wymianę informacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a współpracującymi jednostkami, ich wydziałami i pracownikami. Comarch ERGO to kompleksowe rozwiązanie pozwalające uruchomić elektroniczną platformę Centrum Usług Wspólnych Gospodarki Przestrzennej.

COMARCH EZD - Platforma wspiera elektroniczny (jak również papierowy) obieg dokumentów w przedsiębiorstwach i instytucjach (stworzono wersje branżowe wyspecjalizowane dla poszczególnych podmiotów). Rozwiązanie umożliwia zarządzanie dokumentami w instytucjach zgodnie z wytycznymi instrukcji kancelaryjnej oraz definiowanie i obsługę dowolnych procesów obiegu pracy i dokumentów. Do tego celu wykorzystywany jest dojrzały edytor procesów biznesowych oparty o BPMN, który we współpracy z komponentami umożliwiającymi tworzenie dedykowanych rejestrów i formularzy jest w stanie zapewnić każdej instytucji spójny i w pełni konfigurowalny system klasy Workflow.

COMARCH E-URZĄD - Comarch e-Urząd jest platformą usług publicznych online pozwalającą na realizację zadań jednostek samorządu terytorialnego oraz urzędów centralnych. Intuicyjne narzędzia umożliwiają samodzielne zarządzanie aplikacją, zapewniając wsparcie procesów tworzenia i publikacji treści. Na platformie dostępne są m.in. komponenty: Cyfrowy Urząd, Profil Mieszkańca z obsługą płatności elektronicznych za zobowiązania wobec instytucji, Biuletyn Informacji Publicznej, Portal Informacyjny oraz Intranet, a także elementy wspierające aktywność społeczną związane z obsługą budżetu obywatelskiego, czy opiniowaniem aktów prawnych.

COMARCH ERP EGERIA - Zintegrowany System Informatyczny klasy ERP wspierający zarządzanie organizacją i podejmowanie decyzji. Cechuje go duża konfigurowalność i elastyczność, co pozwala na dostosowanie do indywidualnych potrzeb każdego klienta. System oferowany w różnych typach przedsiębiorstw i instytucji (administracja rządowa i samorządowa, ochrona zdrowia, uczelnie wyższe, utilities etc.).

PLATFORMA COMARCH SECURITY - Rozwiązanie łączące elementy bezpieczeństwa fizycznego oraz cybernetycznego. System zarządzania bezpieczeństwem fizycznym jest innowacyjnym rozwiązaniem wspierającym zachowanie bezpieczeństwa różnego rodzaju obiektów i chronionych obszarów. System integruje dziedziczne systemy bezpieczeństwa (SKD, SSWiN, P.POŻ, CCTV, inne), co pozwala na obsługę oraz zarządzanie bezpieczeństwem w jednym centralnym systemie. Dodatkowe elementy związane z analizą obrazu, korelacją informacji oraz zdefiniowanymi procedurami działania pozwalają na zwiększenie automatyzacji pracy systemu, a tym samym podniesienie bezpieczeństwa chronionego obiektu czy obszaru. Moduły analizy informacji i zagrożeń w cyberprzestrzeni pozwalają na wykrywanie i analizę zagrożeń fizycznych oraz zagrożeń wirtualnych.

COMARCH SMART PARKING - Platforma umożliwiająca detekcję wolnych miejsc parkingowych z wykorzystaniem inteligentnych analityk wideo (IVA) lub sieci sensorów. Integruje również wiele systemów parkingowych w jednym miejscu. System obsługuje parkingi outdoor, indoor, Park&Ride, miejskie i prywatne. Umożliwia generowanie raportów operacyjnych i zarządczych oraz statystyk dotyczących obłożenia miejsc parkingowych dzięki portalowi zarządcemu.

COMARCH ENAGRYWANIE - Comarch eNagrywanie to kompleksowe i spójne rozwiązanie łączące w sobie wygodę obsługi klasycznych rejestratorów audio/wideo z systemami nagłośnieniowymi oraz dedykowaną aplikacją służącą do kontroli przeprowadzania procesu rejestracji audio/wideo. System

pozwała na rejestrację spotkań, posiedzeń czy wystąpień publicznych wraz z powiązаныmi metadanymi i komentarzami umożliwiającymi sprawne przeszukiwanie nagrania podczas odtwarzania. Dodatkowymi źródłami rejestrowanych danych mogą być zewnętrzne dane multimedialne oraz transmisje zdalne prowadzone poprzez wideoterminaly. Comarch eNagrywanie udostępnia (wraz z nagraniem) niezależny od platformy urządzenia odtwarzającego, wielościeżkowy odtwarzacz multimedialny.

COMARCH WIDEOTERMINAL - Comarch Wideoterminal to klient wideokonferencji obsługujący popularne standardy połączeń i transmisji audio-wideo. Stanowi doskonałe uzupełnienie rozwiązania Comarch eNagrywanie, zapewnia połączenia punkt-punkt, jak również zestawianie połączeń wielostronnych w oparciu o standardy i infrastrukturę mostków wideokonferencyjnych wiodących dostawców.

3.5. Sektor Usługi

W obszarze sektora Usługi Comarch projektuje, wdraża oraz integruje nowoczesne rozwiązania informatyczne do obsługi programów lojalnościowych, zarządzania kampaniami marketingowymi, zarządzania motywacją pracowników, elektronicznej wymiany danych i informacji biznesowych, zarządzania dokumentami i ich przepływem w firmie oraz zarządzania procesami sprzedaży za pomocą systemów wsparcia i aplikacji mobilnych. W ofercie znajduje się również kompleksowy zakres usług zarządzania infrastrukturą IT przedsiębiorstw.

Sektor Usługi realizuje projekty na pięciu kontynentach, w 40 krajach. Wśród klientów znajdują się m.in. BMW Bank GmbH, Media Saturn IT Services GmbH, European Organisation for Astronomical Research in the Southern Hemisphere (DE), OMV, BP Europa SE, Tab Limited, Livelio S.A., Valeo Schalter und Sensoren GmbH, Costa Coffee, JetBlue Airways Corporation, Heathrow Airport, S7 Airlines, Brussels Airlines, Etihad.

ZARZĄDZANIE LOJALNOŚCIĄ I ROZWIĄZANIA MARKETINGOWE

Oferta skierowana do średnich i dużych przedsiębiorstw, stanowiąca kompleksowy pakiet rozwiązań IT i usług, który pomaga budować programy lojalnościowe i zarządzać nimi, tworzyć relacje z klientami, automatyzować procesy marketingowe i zwiększać zyski. To także narzędzia do analizy Big Data i oparte na grywalizacji systemy do budowania zaangażowania, które zwiększają zyski i wzmacniają relacje pomiędzy klientami, partnerami i marką.

Oferowane rozwiązania:

Comarch Loyalty Management – system do zarządzania programami lojalnościowymi, który wspomaga operatorów B2C i B2B umożliwiając uruchamianie wielu programów na jednej platformie i obsługę wszystkich obszarów związanych z prowadzeniem programu (rejestracja klienta, zarządzania profilem, promocje oparte na różnych walutach, komunikacja z uczestnikami, nagradzanie prezentami i ofertami). Produkt kierowany jest również dla firm transportowych i turystycznych w szczególności linii lotniczych. Platforma obsługuje programy lojalnościowe wszystkich typów przewoźników, zarówno dla klientów indywidualnych (Frequent Flyer Programs), jak i w modelu B2B. System wspiera tworzenie reguł naliczania punktów, definiowania nagród i przywilejów.

Comarch Loyalty Cloud - to zaawansowany system lojalnościowy o budowie modułowej, która umożliwia firmom kompleksowe zarządzanie cyklem życia programu lojalnościowego. Aplikacja jest dostępna w modelu usługowym, w oparciu o miesięczne opłaty subskrypcyjne. Klienci Comarch mogą korzystać z wachlarza funkcjonalności aplikacji już po kilku dniach od momentu podpisania umowy, bez czasochłonnego procesu wdrożenia systemu. Założeniem usługi Comarch Loyalty Cloud jest cykliczne dostarczanie klientom aktualizacji funkcjonalnych, realizowanych zgodnie z roadmapą Comarch.

Comarch Campaign Management - to rozwiązanie umożliwiające szybkie i efektywne kosztowo projektowanie i uruchamianie kampanii marketingowych zorientowanych na klienta. System optymalizuje proces planowania kampanii, upraszcza zarządzanie i tworzenie spersonalizowanych wiadomości, automatyzuje wielokanałową komunikację z klientami oraz pozwala na monitorowanie progressu kampanii i statystyk wysyłek. Rozwiązanie pomaga także koordynować i śledzić zadania pracowników zaangażowanych w przygotowanie kampanii.

Comarch Business Intelligence – rozwiązanie wspiera firmy, które chcą budować strategie lojalnościowe poprzez pogłębioną analizę dużej ilości zgromadzonych danych oraz dostarczać szczegółowy obraz wzorców zakupowych, wartości koszyka zakupowego, efektywności kampanii i statystyk związanych z programem.

Customer Analytics – zestaw usług wsparcia eksperta BI lub zespołu data scientists w zakresie gromadzenia, czyszczenia i audytu danych klientów, poprawy i utrzymania jakości danych oraz ich analiza, tworzenie zaawansowanych modeli segmentacji klientów, analiza migracji i strategia aktywizacji klientów, modele predykcyjne i scoringowe, marketing baz danych oraz analiza poziomu satysfakcji klientów.

Comarch Location Based Services – nowoczesna platforma technologiczna umożliwiająca wysoko spersonalizowaną komunikację marketingową kierowaną przez kanały aplikacji mobilnych do osób, klientów, mieszkańców czy pasażerów znajdujących się w danym momencie w danej lokalizacji. Rozwiązanie wykorzystuje dane z geolokalizacji i mikro-lokalizacji i na tej podstawie wysyła notyfikacje poprzez natywne aplikacje iOS oraz Android. Platforma posiada również moduł nawigacyjny, dzięki któremu użytkownik aplikacji mobilnej może odnaleźć drogę wewnątrz budynku. Jest to bardzo pomocne w przypadku dużych obiektów, takich jak galerie handlowe, szpitale, urzędy miejskie. Comarch Location Based Services jest zintegrowana z beaconami produkowanymi przez Comarch, dzięki którym określana jest mikrolokalizacja użytkownika przez kanał Bluetooth.

Loyalty Consulting – usługi tworzące kompletne, innowacyjne programy, przyciągające klientów, zwiększające zyski i budujące silniejszą więź między klientem i marką (opracowanie strategii i koncepcji programu, sposoby nagradzania, komunikacja marketingowa, opracowanie procedur oraz analiza wymagań IT).

Program Management Services – wsparcie w procesach organizacji programu, tworzenia i wyboru dostawców usług marketingowych, zarządzania relacjami z partnerami strategicznymi, bieżące administrowanie aplikacjami, monitorowanie kluczowych wskaźników efektywności programu oraz raportowanie działań, wykrywanie i zapobieganie oszustwom, zarządzanie komunikacją.

WYMIANA DANYCH I ZARZĄDZANIE DOKUMENTAMI

W ramach swojej oferty Comarch umożliwia efektywne zarządzanie dokumentami i automatyzację procesów sprzedażowych i biznesowych zachodzących w łańcuchu dostaw. Kompleksowe podejście do komunikacji z partnerami z całego świata, obejmujące elektroniczną wymianę danych produktowych, handlowych, logistycznych i finansowych, pozwala osiągnąć firmom wymierne korzyści: szybszy dostęp do informacji oraz zdecydowaną redukcję kosztów.

W ramach wymiany danych i zarządzania dokumentami oferowane są następujące rozwiązania:

Comarch EDI (Electronic Data Interchange) – oparta na technologii cloud platforma B2B2G, która umożliwia szybką i bezpieczną wymianę danych między firmą a partnerami handlowymi. Zapewnia usprawnienie procesów przepływu danych w całym łańcuchu dostaw, niezależnie od regionu geograficznego czy sektora działalności.

Comarch MDM (Master Data Management) – oparty na chmurze, certyfikowany katalog danych produktowych (GDSN), który pozwala z łatwością organizować, weryfikować i zarządzać informacjami produktowymi, istotnymi z punktu widzenia biznesu. Zapewnia przy tym różne metody wprowadzania i uzupełniania danych.

Comarch e-Invoicing - zgodny z najnowszymi regulacjami prawnymi, oparty na chmurze produkt, który usprawnia i automatyzuje procesy fakturowania AP i AR. Obsługując wiele formatów dokumentów (w tym do wymiany z podmiotami administracji publicznej) i kanałów dystrybucji umożliwia bezpieczną i wydajną wymianę e-faktur.

Comarch Online Distribution – nowoczesna platforma do raportowania i komunikacji wykorzystywana przez producentów w celu usprawnienia współpracy z siecią dystrybutorów. Automatycznie tworzy szczegółowe raporty dotyczące zapasów magazynowych i odsprzedaży, wykorzystując dane zbierane na bieżąco z systemów dystrybutorów.

Comarch e-Invoicing Cloud – aplikacja webowa oparta na najnowszej technologii cloud, do wysyłki ustrukturyzowanych e-faktur w relacji B2G. Umożliwia intuicyjne tworzenie faktur, wyszukiwanie partnerów biznesowych z sektora publicznego podłączonych do sieci PEPPOL oraz możliwość wysyłki dodatkowych plików (np. załączników). E-faktury tworzone dzięki temu rozwiązaniu, są zgodne z najnowszymi regulacjami UE i dostosowane do ogólnych wymogów krajowych (dostosowanie formatu e-faktury, np. X-Rechnung w Niemczech).

COMARCH ICT

Rozwiązania Comarch ICT pozwalają zapanować nad infrastrukturą IT przedsiębiorstwa w obszarze telekomunikacji, outsourcingu, czy data center w oparciu o światowe standardy i partnerstwa technologiczne z liderami rynku IT przy jednoczesnym bezpieczeństwie przechowywania danych.

Produkty/ rozwiązania Comarch ICT projektowane są tak, aby najnowsze technologie służyły rozwojowi biznesu. W dobie gwałtownych zmian wymagań rynku i klientów doświadczony partner technologiczny, który dopasuje strategię i dostarczy odpowiednie usługi w zakresie infrastruktury IT, outsourcingu, data center i bezpieczeństwa to konieczność.

Comarch Cloud Infraspac – to ujednolicona i elastyczna infrastruktura chmurowa o najwyższych standardach bezpieczeństwa. Platforma zawiera szeroką gamę narzędzi wspierających aplikacje zbudowane w oparciu o mikroserwisy. Rozwiązanie w chmurze dostarczane przez Comarch zostało stworzone, aby pomóc rozwiązać problemy związane z brakiem mocy obliczeniowej, umożliwiając dostosowanie wydajności z rzeczywistym zapotrzebowaniem na zasoby IT. Rozwiązanie pozwala klientom czerpać ze wszystkich korzyści chmury takich jak: niższe koszty IT, zwiększona wydajność firmy oraz pełna kontrola nad posiadanymi zasobami IT przy jednoczesnej optymalizacji niezawodności danych firmowych i maksymalizacji elastyczności. Wszystko to w bezpiecznym środowisku IT zlokalizowanym w Comarch Data Center.

Comarch PowerCloud – jest gotową do użycia platformą zapewniającą wszystkie korzyści rozwiązań chmury wraz ze wsparciem eksperckiej platformy IBM Power Platform oraz usług zarządzania. Wykorzystując zaawansowane narzędzia dostarcza uproszczonej wirtualizacji zarządzania i wdrożenia chmury dla AIX, IBM i wirtualnych maszyn Linux.

Comarch IT Services - W związku z dynamicznymi zmianami na rynku infrastruktury IT kluczowe znaczenie dla rozwoju biznesu ma dziś doświadczony partner technologiczny. Środowisko IT firmy w rękach inżynierów i analityków Comarch, to gwarancja ciągłości działania usług dopasowanych do indywidualnych potrzeb klienta oraz wymaganej dostępności systemów.

Cyfrowa (r)ewolucja wciąż trwa. Łączenie sił z doświadczonym partnerem technologicznym stało się koniecznością. Oddanie środowiska IT w ręce inżynierów i analityków Comarch jest gwarancją najwyższej wydajności oraz dostępności wszystkich systemów i aplikacji. Jako firma z ponad 25 letnim doświadczeniem, dostarczamy szeroki zakres usług informatycznych zaprojektowanych z myślą o potrzebach naszych klientów - po to, aby zapewnić im odpowiednie wsparcie techniczne i biznesowe.

- **Comarch IT Integration** – usługi, których zadaniem jest dostosowanie środowiska IT klienta do nowych wymagań biznesowych i technicznych. Wspieramy klientów począwszy od etapu analizy i projektowania nowej platformy IT, poprzez dostawę odpowiednich urządzeń i oprogramowania, aż po fazę wdrożenia.
- **IT Outsourcing** – zestaw usług mających na celu zoptymalizowanie kosztów związanych z obsługą obszaru IT. Usługi stanowią pełne wsparcie użytkownika końcowego (Service Desk i opieka stanowiskowa), administrację sieciami LAN/WAN, infrastrukturą serwerową i infrastrukturą bezpieczeństwa, a także zarządzanie procesami IT zgodnie z dobrymi praktykami i najnowszymi zaleceniami (np. ITIL) oraz uzgodnionymi parametrami SLA. W ramach IT Outsourcing Comarch świadczy usługi związane z zaawansowanymi systemami serwerowymi, macierzowymi i bazodanowymi zarówno zdalnie jak i bezpośrednio w lokalizacjach klienta.
- **Network and Security Operations Center** – rozwiązanie stanowiące Pojedynczy Punkt Kontaktu z klientem, zapewniające kompleksowe wsparcie techniczne w zakresie monitoringu infrastruktury IT oraz aplikacji biznesowych dla wszelkiego typu przedsiębiorstw i instytucji. Zapewnia klientom bieżącą wiedzę na temat dostępności i wydajności poszczególnych

elementów ich infrastruktury IT oraz pomaga wykryć zakłócenia, zanim wpłyną one na działalność klienta.

- **Comarch Network Services** – rozwiązania przeznaczone do tworzenia i utrzymania sieci transmisji danych (w tym WAN/LAN/WLAN). CNMS to kompleksowy produkt w zakresie budowy lub modernizacji istniejących sieci transmisji, zarządzania i administrowania tymi sieciami a także ich bezpieczeństwem.
- **Comarch Service Desk** – dostępny 24/7 wielokanałowy (i wielojęzyczny) pojedynczy punkt kontaktu z zespołem specjalistów IT z Comarch. Zapewniając pełne wsparcie dla użytkowników końcowych, odpowiada on za obsługę zgłoszeń, raportowanie (zgodnie z umową o gwarantowanym poziomie świadczenia usług) oraz rozwiązywanie problemów związanych z Twoją infrastrukturą IT.

Comarch Data Center – zaawansowane technologiczne centra o wysokiej dostępności oraz architekturze TIER III i TIER IV. Stanowią alternatywę dla klientów wobec rozbudowy własnych zasobów infrastruktury IT. Comarch SA posiada 20 ośrodków Data Center na całym świecie.

- **Hosting Managed Services** – przekształca zarządzanie centrami danych i działami IT, zapewniając potrzebną elastyczność technologiczną oraz maksymalizując wydajność i dostępność aplikacji. Gwarantujemy odpowiednich specjalistów, procesy, bezpieczeństwo i technologię w lokalnej chmurze i sieciach, w celu optymalizacji usług centrum danych.
- **Comarch PowerHosting** – w pełni zarządzane usługi dla platformy IBM Power. Kompleksowa usługa w zakresie dostarczania i utrzymywania platformy IBM Power realizowana jest w trzech modelach – zwirtualizowanej chmurze, hostingu sprzętu klienta w Comarch Data Center oraz zdalnych usług zaimplementowanych na istniejącym sprzęcie klienta w jego siedzibie.

Mainframe Services – dostarcza w pełni zarządzane wsparcie i usługi dla systemów klasy Mainframe. Dostarcza asystę technologiczną i biznesową w procesie instalacji, konfiguracji i utrzymania produktów Db2. Dodatkowo zapewnia usługi doradztwa w zakresie zarządzania pojemnością, śledzenia postępów oraz migracji do wyższych wersji oprogramowania zarządzania danymi.

3.6. e-Health

Comarch S.A. dostarcza część rozwiązań informatycznych Grupy Comarch dedykowanych sektorowi medycznemu.

MIASTO ZDROWIA

Platforma usługowo-informatyczna składająca się z zestawu wzajemnie współpracujących aplikacji i systemów IT. Usługa adresowana do regionów i miast stanowi efektywne narzędzie realizacji regionalnej polityki ochrony zdrowia. Koncepcja „Miasta Zdrowia” skupia się na mieszkańcach jako odbiorcach i klientach świadczonych usług opieki zdrowotnej. Jest wynikiem praktycznych doświadczeń Comarch w realizacji platform regionalnych dla służby zdrowia.

4. Pozycja Spółki na rynku IT oraz informacja o rynkach zbytu i o źródłach zaopatrzenia

Ze względu na rodzaj oferowanych przez Comarch S.A. systemów informatycznych, główną grupę odbiorców stanowią średnie i duże przedsiębiorstwa, które na całym świecie są największymi odbiorcami zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Większość produktów Spółki jest kierowana do określonej grupy odbiorców, natomiast usługi informatyczne, ze względu na ich uniwersalny charakter, są oferowane każdej grupie odbiorców. Oferta Comarch S.A. przeznaczona jest zarówno dla podmiotów z rynku polskiego jak i klientów zagranicznych. Od wielu lat jednym z głównych celów strategicznych Comarch jest rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej, Azji oraz w obu Amerykach. Sprzedaż Spółki jest mocno zdywersyfikowana i nie występuje uzależnienie od jednego odbiorcy. W 2019 roku sprzedaż do żadnego z kontrahentów nie przekroczyła 10% całkowitej sprzedaży Comarch S.A.

Ze względu na specyfikę branży, w której działa Comarch S.A., jako główne źródła zaopatrzenia należy uznać międzynarodowe koncerny, będące producentami sprzętu komputerowego, aplikacji bazodanowych oraz narzędzi programistycznych, polskie oddziały i przedstawicielstwa tych koncernów, polskie firmy dystrybucyjne oraz podwykonawców systemów IT. W 2019 roku żaden kontrahent nie dostarczył produktów i towarów o wartości przekraczającej 10% przychodów ze sprzedaży Comarch S.A.

5. Struktura sprzedaży

5.1. Przychody ze sprzedaży - struktura geograficzna (w tys. PLN)

	12 miesięcy 2019	%	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017	%
Kraj (Polska)	531 270	55,8%	537 266	55,6%	404 925	53,60%
Zagranica	420 428	44,2%	428 834	44,4%	350 592	46,40%
Przychody ze sprzedaży	951 698	100,0%	966 100	100,0%	755 517	100,0%

W 2019 roku przychody ze sprzedaży Comarch S.A. spadły o 14 402 tys. PLN, tj. 1,5% wobec roku 2018. Spadek nastąpił zarówno na przychodach ze sprzedaży zagranicznej - spadły o 8 406 tys. PLN, tj. o 2,0%, jak i na przychodach ze sprzedaży krajowej - spadły o 5 996 tys. PLN, tj. o 1,1%.

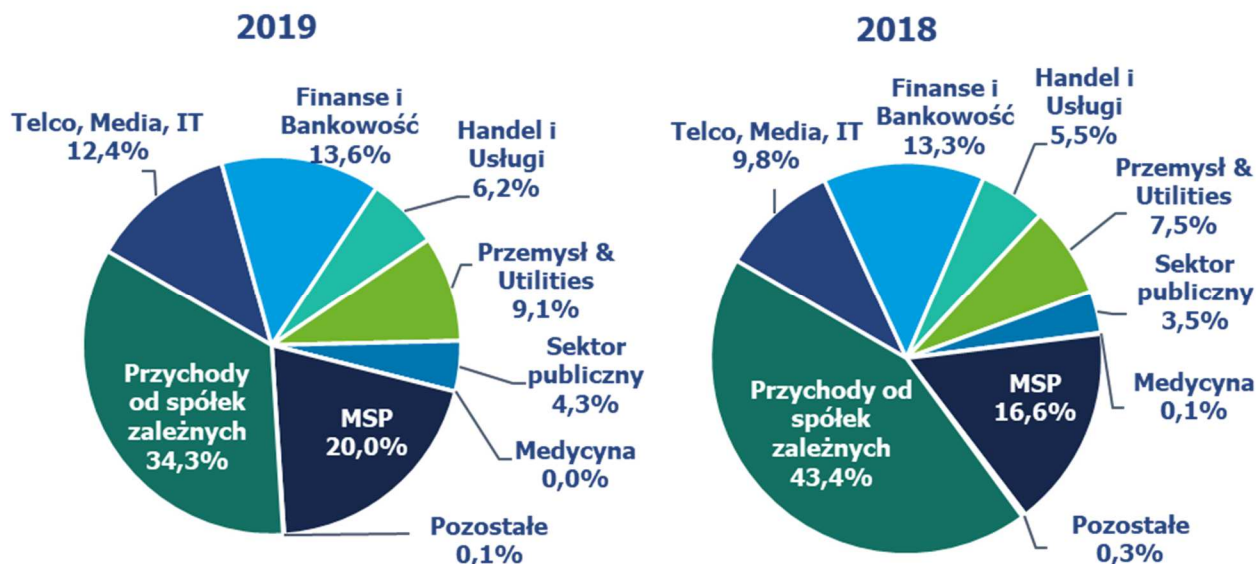
Struktura geograficzna sprzedaży pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

5.2. Przychody ze sprzedaży - struktura wg odbiorców (w tys. PLN)

	12 miesięcy 2019	%	12 miesięcy 2018	%	12 miesięcy 2017	%
Telekomunikacja, Media, IT	118 502	12,4%	95 498	9,8%	88 762	11,7%
Finanse i Bankowość	129 363	13,6%	128 770	13,3%	126 518	16,7%
Handel i Usługi	58 763	6,2%	52 681	5,5%	42 598	5,6%
Przemysł & Utilities	86 767	9,1%	72 734	7,5%	80 675	10,7%
Sektor publiczny	40 636	4,3%	33 505	3,5%	31 522	4,2%
Medycyna	405	0,0%	606	0,1%	434	0,1%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	190 348	20,0%	160 419	16,6%	135 843	18,0%
Pozostałe	502	0,1%	2 456	0,3%	604	0,1%
Przychody od spółek zależnych	326 412	34,3%	419 431	43,4%	248 561	32,9%
Przychody ze sprzedaży	951 698	100,0%	966 100	100,0%	755 517	100,0%

W 2019 roku znaczący spadek odnotowały przychody ze sprzedaży do spółek zależnych (93 019 tys. PLN, tj. 22,2%), co wynikało ze zmniejszonej sprzedaży dokonywanej za pośrednictwem spółek zależnych do klientów końcowych, głównie w sektorze telekomunikacyjnym. W minionym roku, podobnie jak w latach poprzednich nastąpił wzrost przychodów ze sprzedaży do klientów z sektora MSP (wzrost o 29 929 tys. PLN, tj. 18,7%), ich udział w całości sprzedaży wyniósł 20,0%. Znacząco wzrosła także sprzedaż do klientów sektora Telekomunikacja, Media i IT (wzrost o 23 004 tys. PLN, tj. o 24,1%), jej udział wzrósł do poziomu 12,4%. Duży wzrost przychodów dotyczył również sektora Przemysł & Utilities (wzrost o 14 033 tys. PLN, tj. o 19,3%). Sprzedaż Comarch S.A. do klientów z sektora Handel i

Usługi odnotowała wzrost o 6 082 tys. PLN, tj. o 11,5%, a jej udział wzrósł do poziomu 6,2%. Wzrost sprzedaży wystąpił także w przypadku klientów z sektora publicznego (przychody ze sprzedaży wzrosły o 7 131 tys. PLN, tj. 21,3%). Sektor publiczny odpowiadał za 4,3% przychodów Comarch S.A. w omawianym okresie. Sprzedaż do sektora Medycyna oraz sektora finansowo-bankowego utrzymały się na podobnym do ubiegłorocznego poziomie.

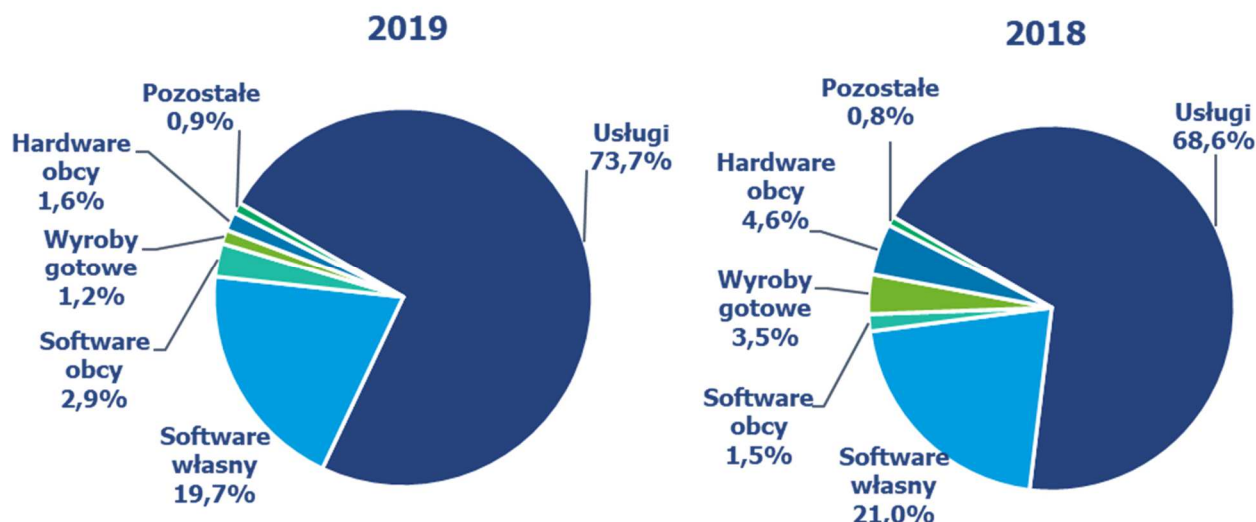

Struktura sprzedaży wg odbiorców pozostawała stabilna w ciągu roku obrotowego.

5.3. Przychody ze sprzedaży - struktura wg rodzaju (tys. PLN)

	12 miesięcy 2019		12 miesięcy 2018		12 miesięcy 2017	
		%		%		%
Usługi	701 583	73,7%	662 341	68,6%	598 795	79,3%
Oprogramowanie własne	187 475	19,7%	203 323	21,0%	130 237	17,2%
Oprogramowanie obce	27 953	2,9%	14 850	1,5%	11 310	1,5%
Wyroby gotowe	11 326	1,2%	33 337	3,5%	1 165	0,2%
Sprzęt komputerowy	15 080	1,6%	44 189	4,6%	6 808	0,9%
Pozostałe	8 281	0,9%	8 060	0,8%	7 202	0,9%
Razem	951 698	100,0%	966 100	100,0%	755 517	100,0%

W 2019 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, największą część przychodów ze sprzedaży Comarch S.A. stanowiły usługi. Jest to związane z przyjętym przez Comarch modelem biznesowym sprzedaży rozwiązań informatycznych. W 2019 roku nastąpił wzrost sprzedaży usług o 39 242 tys. PLN, tj. o 5,9%. Przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego spadły o 15 848 tys. PLN, tj. o 7,8%. Udział usług i oprogramowania własnego w całkowitej sprzedaży wyniósł 93,4%. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego wzrosły o 13 103 tys. PLN, tj. o 88,2%, a sprzętu komputerowego spadły o 29 109 tys. PLN, tj. o 65,9%, ich łączny udział w całości sprzedaży Comarch S.A. pozostał na stosunkowo niewysokim poziomie 4,5%. Sprzedaż własnych wyrobów gotowych była znacząco niższa niż w 2018 (spadek o 22 011 tys. PLN, tj. o 66,0%), jest to głównie efekt mniejszej wartości dostaw wyrobów gotowych Comarch do sektora publicznego realizowanych w 2019 roku.

Na przestrzeni całego roku 2019 struktura sprzedaży wg rodzaju utrzymywała się na stabilnym poziomie.

6. Charakterystyka czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa emitenta

6.1. Czynniki wewnętrzne

- stały wzrost sprzedaży eksportowej i znaczenia działalności zagranicznej;
- pozycja i renoma Comarch S.A. mająca wpływ na charakter pozyskiwanych klientów;
- działalność Comarch S.A. w specjalnej strefie ekonomicznej w Krakowie;
- znaczący udział produktów standardowych (powtarzalnych) w sprzedaży, co oznacza:
 - niższe koszty, w szczególności koszty zmienne związane z pojedynczym kontraktem,
 - możliwość znacznego zwiększenia rentowności jednostkowego kontraktu przy jednoczesnym obniżeniu obciążenia klienta (opłaty licencyjne),
 - szersza i bardziej zdywersyfikowana klientela oznaczająca większą skalę działalności,
- atrakcyjna polityka szkoleniowa oraz atrakcyjne warunki pracy oferowane pracownikom Spółki;
- wysoka rozpoznawalność marki Comarch wśród potencjalnych klientów dzięki prowadzonym akcjom marketingowym, w tym poprzez marketing sportowy (MKS Cracovia SSA) oraz działania prospołeczne;
- konieczność dokonywania ciągłych inwestycji w kapitał ludzki celem utrzymania konkurencyjności firmy w kolejnych latach;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych przeznaczanych na działalność badawczo-rozwojową oraz rozwój nowych produktów i usług informatycznych;
- wysoki poziom wydatków inwestycyjnych związanych z rozbudową zaplecza produkcyjnego w Polsce i za granicą (inwestycje rzeczowe) oraz z ekspansją na rynkach zagranicznych (inwestycje kapitałowe).

6.2. Czynniki zewnętrzne

- wzrost wymagań stawianych systemom informatycznym przez klientów. Zwiększa się zapotrzebowanie na duże, złożone systemy informatyczne dedykowane dla poszczególnych użytkowników. Stawia to w lepszej sytuacji większe spółki IT, takie jak Comarch S.A., które

oferują szereg różnych technologii i produktów i są w stanie dostarczyć zaawansowane technologicznie rozwiązania;

- b) wzrost znaczenia technologii mobilnych, stosowanych obecnie powszechnie w rozwiązaniach informatycznych dla wszystkich grup odbiorców;
- c) zmiana modeli biznesowych w wielu branżach oraz zmiana strategii biznesowych wielu firm związana z postępem technicznym i rozwojem gospodarczym, co kształtuje popyt na nowe systemy informatyczne, upowszechnienie sprzedaży oprogramowania w modelu *cloud computing* oznacza dla firm informatycznych zwiększone wymogi kapitałowe i zasobowe;
- d) związany z członkostwem Polski w Unii Europejskiej dostęp polskich firm do środków z funduszy strukturalnych, które w pewnej części są przeznaczane na rozwój systemów informatycznych oraz finansowanie prac badawczo-rozwojowych;
- e) rosnąca konkurencja, wpływająca na zmniejszenie osiąganych marż; konkurencja pomiędzy firmami IT;
- f) stała presja na wzrost wynagrodzeń w branży IT; zmniejszająca się liczba absolwentów uczelni technicznych z wykształceniem informatycznym;
- g) wzrastająca konkurencja na lokalnym rynku pracy w sektorze IT w Krakowie oraz innych miejscach prowadzenia działalności gospodarczej przez Spółkę;
- h) międzynarodowa sytuacja gospodarcza, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynkach finansowych, mająca wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne;
- i) zmienność kursów walutowych, w szczególności EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, CAD/PLN, CHF/EUR, BRL/PLN oraz RUB/PLN, wpływająca na opłacalność sprzedaży zagranicznej;
- j) sytuacja gospodarcza na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Europie, mającej wpływ na wielkość popytu na produkty i usługi informatyczne na tym rynku oraz wiarygodność finansową klientów z tego rejonu geograficznego;
- k) międzynarodowa sytuacja polityczna, m.in. wzrastające ryzyko zamachów terrorystycznych w miejscach prowadzenia projektów utrudnia ich realizację;
- l) sytuacja epidemiologiczna na świecie, związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowaniami na COVID-19, która ma wpływ na działalność gospodarczą Spółki oraz na kondycję finansową klientów Spółki i generowany przez nich popyt na produkty i usługi informatyczne.

7. Pozostałe istotne czynniki, w tym ryzyka i zagrożeń

Comarch S.A. jest narażona na następujące główne rodzaje ryzyka finansowego:

7.1. Ryzyko kredytowe

Spółka analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Comarch do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

7.2. Ryzyko zmiany stóp procentowych

Spółka jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR oraz

EURIBOR. Spółka dokonuje zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze za pomocą kontraktów IRS, a także prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

7.3. Ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Spółka jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN, USD/PLN, GBP/PLN, CAD/PLN, BRL/PLN, CHF/EUR i RUB/PLN. Równocześnie część kosztów i zobowiązań Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach Spółka dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward, jak również stara się wykorzystywać hedging naturalny poprzez dopasowanie struktury aktywów i pasywów denominowanych w walutach obcych (np. poprzez zaciąganie w ostatnich okresach zobowiązań kredytowych wyrażonych w EUR). Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Spółki denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego oraz środków pieniężnych.

7.4. Ryzyko płynności finansowej

Spółka posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Spółkę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwowe linie kredytowe w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

8. Perspektywy rozwoju działalności Spółki oraz przewidywana sytuacja finansowa Spółki w 2020 roku

W 2019 roku popyt na usługi i produkty informatyczne Spółki utrzymał się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego, przy czym nastąpiły zmiany w jego strukturze. Wzrósł udział sprzedaży bezpośredniej Spółki do klientów końcowych, a zmalała sprzedaż do podmiotów zależnych Spółki. Spółka obserwowała wzrost popytu na rozwiązania ERP dla sektora MSP oraz stabilny popyt na rozwiązania informatyczne dla klientów z pozostałych sektorów. Portfel zamówień Spółki zapewnia obecnie praktycznie pełne wykorzystanie jej mocy produkcyjnych w kilku kolejnych okresach.

Na działalność Spółki w 2020 roku istotny wpływ będzie miała sytuacja epidemiologiczna na świecie, związana z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 i zachorowaniami na COVID-19, która ma wpływ na działalność operacyjną Spółki oraz na kondycję finansową klientów Spółki i generowany przez nich popyt na produkty i usługi informatyczne. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Spółki prowadzona jest bez zakłóceń. Spółka wdrożyła wszystkie wytyczne rekomendowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe w krajach aktywności operacyjnej Grupy ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny dla pracowników. Wstrzymane zostały podróże służbowe do krajów określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny jako kraje wysokiego ryzyka, ograniczane zostały kontakty bezpośrednie pracowników wewnątrz organizacji, uruchomiony został na szerszą skalę tryb pracy zdalnej pracowników biurowych. W kontaktach biznesowych powszechnie wykorzystywane są zdalne metody komunikacji. Zarząd Spółki podkreśla, że działalność Spółki i Grupy jest bardzo dobrze zdywersyfikowana pod względem branżowym, produktowym i geograficznym, a bieżąca sytuacja nie stanowi zagrożenia dla stabilności finansowej przedsiębiorstwa.

W zakresie przychodów osiąganych ze sprzedaży, w poszczególnych krajach, w których Grupa Comarch prowadzi działalność, ze względu na wzrost liczby zachorowań i wydawane rekomendacje władz państwowych dotyczące ograniczania poruszania się jest możliwy przejściowy spadek przychodów ze

sprzedaży oferowanych usług oraz produktów, jednak jego wartość nie jest na ten moment możliwa do oszacowania. Na wyniki finansowe osiągnięte w najbliższych okresach wpływ będą miały także: czas trwania epidemii, dalsze ograniczenia administracyjne w funkcjonowaniu państw, ograniczenia nakładane na przedsiębiorców, możliwość wykorzystania pakietów pomocowych uruchamianych przez poszczególne kraje, a także zmienność kursów walutowych i kondycja finansowa klientów Spółki.

Wpływ na działalność i wyniki finansowe Comarch w 2020 roku będą miały również rozwój sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce i na świecie, a także sytuacja na rynku pracy. Dzięki konsekwentnie realizowanej od wielu lat strategii pozycjonowania się na rynku jako firmy technologicznej i produktowej oferta Comarch jest bardzo dobrze zdywersyfikowana. Grono klientów stale się rozszerza, a znaczna ich część to firmy międzynarodowe, co pozwala kontynuować rozwój firmy. Dynamicznie rozwijająca się działalność Comarch S.A. na rynkach zagranicznych dodatkowo zwiększa wysokość sprzedaży oraz polepsza wizerunek Comarch wśród klientów, przyczyniając się tym samym do umocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa. Oznacza również konieczność dokonywania licznych inwestycji kapitałowych poza granicami Polski (głównie poprzez zakładanie zagranicznych spółek zależnych). Realizacja strategii przedsiębiorstwa zależy w dużej mierze od kształtowania się niezależnych od Comarch warunków makroekonomicznych, w szczególności od poziomu inwestycji w informatykę dokonywanych przez średnie i duże firmy w kraju i za granicą oraz od zaostrzającej się konkurencji na rynku pracy w sektorze IT. Równocześnie warunkiem koniecznym do realizacji strategii jest skuteczne zarządzanie ryzykiem operacyjnymi. Szansą dla Spółki jest jej duża innowacyjność oraz wzrost zapotrzebowania na dostarczanie informatyki w modelu usługowym – Comarch S.A. dzięki szerokiej palecie własnych produktów, posiadanej infrastrukturze oraz zasobom ludzkim i kapitałowym może elastycznie dopasowywać się do modeli biznesowych oczekiwanych przez klientów.

Do najważniejszych obszarów ryzyka operacyjnego związanego z działalnością Spółki należą:

- ryzyko związane z pracami R&D (wytwarzanie własnych produktów software'owych);
- ryzyko związane z realizacją kontraktów długoterminowych;
- ryzyko związane z niedotrzymaniem warunków umów i skorzystaniem przez kontrahentów z udzielonych im gwarancji dobrego wykonania lub przysługujących im kar umownych;
- ryzyko zagranicznego otoczenia gospodarczego, prawnego i politycznego związane z realizacją kontraktów eksportowych;
- ryzyko kredytowe związane ze sprzedażą z odroczonym terminem płatności oraz często długim okresem realizacji kontraktów;
- ryzyko rotacji personelu, ryzyko braku możliwości zatrudnienia odpowiedniej ilości wykwalifikowanych pracowników, ryzyko wzrostu kosztów pracy;
- ryzyko zmiany kursów walut oraz poziomu stóp procentowych;
- ryzyko związane z terroryzmem międzynarodowym, utrudniające delegowanie pracowników w podróże służbowe w niektóre rejony świata;
- ryzyko związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowaniami na COVID-19, które ma wpływ na możliwość prowadzenia działalności gospodarczej przez Spółkę oraz na kondycję finansową klientów Spółki i generowany przez nich popyt na produkty i usługi informatyczne.

9. Analiza finansowa Spółki

	31 grudnia 2019 r.	%	31 grudnia 2018 r.	%	Zmiana	Zmiana %
I. Aktywa trwałe	735 752	52,7%	736 084	55,1%	-332	0,0%
Wartości niematerialne i prawne	10 770	0,7%	11 048	0,8%	-278	-2,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	331 755	23,8%	332 185	24,9%	-430	-0,1%
Inwestycje długoterminowe	384 927	27,6%	383 826	28,7%	1 101	0,3%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	8 300	0,6%	9 025	0,7%	-725	-8,0%
II. Aktywa obrotowe	659 293	47,3%	598 817	44,9%	60 476	10,1%
Zapasy	62 751	4,5%	61 435	4,6%	1 316	2,1%
Należności krótkoterminowe	395 319	28,4%	376 939	28,3%	18 380	4,9%
Inwestycje krótkoterminowe	72 825	5,2%	70 762	5,3%	2 063	2,9%
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	128 398	9,2%	89 681	6,7%	38 717	43,2%
AKTYWA RAZEM	1 395 045	100,0%	1 334 901	100,0%	60 144	4,5%

Wartość aktywów Spółki na koniec 2019 roku wzrosła o 4,5% w stosunku do roku 2018 (z poziomu 1 334 901 tys. PLN do 1 395 045 tys. PLN), co jest spowodowane głównie wzrostem wartości aktywów obrotowych o 60 476 tys. PLN, tj. o 10,1%. Wzrost ten nastąpił głównie w wyniku zwiększenia wartości krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (wzrost o 38 717 tys. PLN, tj. o 43,2%), należności krótkoterminowych (wzrost o 18 380 tys. PLN, tj. o 4,9%), zapasów (wzrost o 1 316 tys. PLN, tj. o 2,1%) oraz inwestycji krótkoterminowych (wzrost o 2 063 tys. PLN, tj. o 2,9%).

Wartość aktywów trwałych utrzymała się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Struktura aktywów trwałych również nie uległa znaczącej zmianie. Wartość inwestycji długoterminowych wzrosła o 1 101 tys. PLN, tj. o 0,3%. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe spadły o 725 tys. PLN, tj. o 8,0%. Pozostałe składniki aktywów trwałych, tj. wartości niematerialne i prawne oraz rzeczowe aktywa trwałe utrzymały się na poziomie ubiegłorocznym.

	31 grudnia 2019 r.	%	31 grudnia 2018 r.	%	Zmiana	Zmiana %
I. Kapitał własny	881 540	63,2%	834 190	62,5%	47 350	5,7%
Kapitał zakładowy	8 133	0,6%	8 133	0,6%	0	0,0%
Kapitał zapasowy	717 950	51,5%	680 501	51,0%	37 449	5,5%
Kapitał z aktualizacji wyceny	97 085	6,9%	95 162	7,1%	1 923	2,0%
Pozostałe kapitały rezerwowe	745	0,1%	745	0,1%	0	0,0%
Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-
Zysk (strata) netto	57 627	4,1%	49 649	3,7%	7 978	16,1%
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	513 505	36,8%	500 711	37,5%	12 794	2,6%
Rezerwy na zobowiązania	160 732	11,5%	144 309	10,8%	16 423	11,4%
Zobowiązania długoterminowe	120 946	8,7%	152 343	11,4%	-31 397	-20,6%
Zobowiązania krótkoterminowe	160 942	11,5%	157 089	11,8%	3 853	2,5%
Rozliczenia międzyokresowe	70 885	5,1%	46 970	3,5%	23 915	50,9%
PASYWA RAZEM	1 395 045	100,0%	1 334 901	100,0%	60 144	4,5%

Wartość kapitału własnego wzrosła w 2019 roku o 5,7% oraz jego udział w strukturze wzrósł do poziomu 63,2% wobec 62,5% w 2018 roku. Wzrost kapitału własnego ma związek z przeniesieniem niepodzielonego zysku netto za 2018 rok na kapitał zapasowy oraz wypracowanym w 2019 roku zyskiem netto. Kapitał zakładowy, z aktualizacji wyceny i pozostałe kapitały rezerwowe utrzymały poziom zbliżony do ubiegłorocznego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 36,8% pasywów wobec 37,5% rok wcześniej. W 2019 roku stan zobowiązań długoterminowych wyniósł 120 946 tys. PLN i był niższy o 31 397 tys. PLN w stosunku do 2018 roku. Spadek ten wynika głównie z regularnych spłat kredytów bankowych związanych z realizowanymi przez Comarch S.A. inwestycjami infrastrukturalnymi. Wartość pozostałych pozycji zobowiązań i rezerw na zobowiązania wzrosła. Wartość rozliczeń międzyokresowych wzrosła o 23 915 tys. PLN, tj. 50,9%. Wartość rezerw na zobowiązania wzrosła o 16 423 tys. PLN, tj. o 11,4%, a wartość zobowiązań krótkoterminowych o 3 853 tys. PLN, tj. o 2,5% w stosunku do 2018 roku.

	12 miesiące 2019 r.	%	12 miesiące 2018 r.	%	Zmiana	Zmiana %
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	951 698	100,0%	966 100	100,0%	-14 402	-1,5%
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	761 532	80,0%	719 140	74,4%	42 392	5,9%
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	190 166	20,0%	246 960	25,6%	-56 794	-23,0%
IV. Koszty sprzedaży	74 033	7,8%	73 067	7,6%	966	1,3%
V. Koszty ogólnego zarządu	74 952	7,9%	55 517	5,7%	19 435	35,0%
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	41 181	4,3%	118 376	12,3%	-77 195	-65,2%
VII. Pozostałe przychody operacyjne	14 260	1,5%	1 972	0,2%	12 288	623,1%
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	21 922	2,3%	30 959	3,2%	-9 037	-29,2%

IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	33 519	3,5%	89 389	9,3%	-55 870	-62,5%
X. Przychody finansowe	45 416	4,8%	10 845	1,1%	34 571	318,8%
XI. Koszty finansowe	11 538	1,2%	43 159	4,5%	-31 621	-73,3%
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI)	67 397	7,1%	57 075	5,9%	10 322	18,1%
XIII. Zysk (strata) brutto (XII)	67 397	7,1%	57 075	5,9%	10 322	18,1%
XIV. Podatek dochodowy	9 770	1,0%	7 426	0,8%	2 344	31,6%
XV. Zysk (strata) netto (XIII-XIV)	57 627	6,1%	49 649	5,1%	7 978	16,1%

W okresie 2019 roku Comarch S.A. osiągnęła 951 698 tys. PLN przychodów ze sprzedaży, co stanowi spadek o 1,5% w porównaniu do analogicznego okresu 2018 roku. Zysk operacyjny Spółki w 2019 wyniósł 33 519 tys. PLN, a zysk netto 57 627 tys. PLN. Znacznie zwiększyła się wartość pozostałych przychodów operacyjnych (o 12 288 tys. PLN, tj. o 623,1 %), głównie w wyniku rozwiązania rezerw na odszkodowania i kary umowne. Wartość pozostałych kosztów operacyjnych zmniejszyła się w 2019 roku o 9 037 tys. PLN, tj. o 29,2 %, głównie w wyniku mniejszej wartości zawiązanych rezerw na kary umowne i odszkodowania.

Analiza rentowności	2019	2018	2017	2016	2015
Marża na sprzedaży	20,0%	25,6%	23,7%	29,3%	30,1%
Rentowność sprzedaży na działalności operacyjnej	3,5%	9,3%	5,4%	10,5%	11,1%
Rentowność sprzedaży brutto	7,1%	5,9%	5,9%	7,5%	8,9%
Rentowność sprzedaży netto	6,1%	5,1%	5,2%	6,1%	7,7%
Rentowność aktywów	4,1%	3,7%	3,2%	3,9%	5,2%
Rentowność kapitału własnego	7,0%	6,3%	5,2%	6,3%	8,6%

Marża na sprzedaży spadła z poziomu 25,6% do 20,0%. Rentowność operacyjna w 2019 roku spadła z poziomu 9,3% do 3,5%. Wartość pozostałych wskaźników w 2019 roku wzrosła: rentowność sprzedaży brutto z 5,9% do 7,1%, natomiast rentowność netto z 5,1% do 6,1%. Rentowność aktywów oraz kapitału własnego wzrosły i osiągnęły odpowiednio poziom 4,1% oraz 7,0%.

Analiza płynności	2019	2018	2017	2016	2015
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	2,8	2,9	2,8	3,2	3,0
Wskaźnik płynności szybki	2,0	2,2	2,1	2,6	2,5
Wskaźnik podwyższonej płynności	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5

Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w 2019 roku Spółkę charakteryzowała bardzo dobra płynność finansowa. W roku 2019 wartość wskaźników nieznacznie spadły w stosunku do roku 2018. W ocenie Zarządu, Comarch S.A. nie ma problemów z terminowym wywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań, przejściowo wolne środki Spółka inwestuje w bezpieczne instrumenty finansowe (lokaty bankowe, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych).

Analiza rotacji	2019	2018	2017	2016	2015
Rotacja majątku obrotowego (krotność)	1,4	1,6	1,5	1,6	1,8
Rotacja należności (dni)	150	140	149	156	140
Rotacja zapasów (dni)	2	2	12	1	2
Rotacja zobowiązań (dni)	111	131	159	137	128
Rotacja zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytów długoterminowych (dni)	64	67	80	70	72

Wskaźniki rotacji potwierdzają efektywne wykorzystywanie zasobów Comarch S.A. W 2019 roku większość wskaźników rotacji uległy skróceniu. Rotacja należności uległa nieznacznemu wydłużeniu.

Analiza zadłużenia	2019	2018	2017	2016	2015
Wskaźnik zadłużenia	36,8%	37,5%	36,1%	33,6%	34,5%
Wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych	8,7%	11,4%	12,4%	10,4%	9,1%
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	58,3%	60,0%	56,5%	50,6%	52,7%

Ze względu na mniejszy wzrost wartości zobowiązań w stosunku do kapitałów własnych, wskaźnik zadłużenia i wskaźnik zadłużenia kapitału własnego w 2019 roku nieznacznie spadły w porównaniu do roku poprzedniego i pozostają na bezpiecznym poziomie. Wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów spadł z 11,4% do poziomu 8,7%. Spółka finansuje się środkami własnymi w 63,2% a kapitałem obcym w 36,8%.

Metody obliczania wskaźników finansowych

Wskaźniki zadłużenia

wskaźnik zadłużenia = $\frac{\text{zobowiązania i rezerwy na zobowiązania}}{\text{pasywa razem}}$

wskaźnik zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych = $\frac{\text{zobowiązania długoterminowe}}{\text{pasywa razem}}$

wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = $\frac{\text{zobowiązania i rezerwy na zobowiązania}}{\text{kapitał własny}}$

Wskaźniki rentowności

marża na sprzedaży = $\frac{\text{zysk brutto ze sprzedaży}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$

rentowność operacyjna = $\frac{\text{zysk operacyjny}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$

rentowność sprzedaży brutto = $\frac{\text{zysk brutto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$

rentowność sprzedaży netto = $\frac{\text{zysk netto}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$

$$\text{rentowność aktywów} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{aktywa razem}}$$

$$\text{rentowność kapitału własnego} = \frac{\text{zysk netto}}{\text{kapitał własny} - \text{zysk netto}}$$

Wskaźniki płynności

$$\text{bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia między okresowe}}$$

$$\text{płynności szybki} = \frac{\text{inwestycje krótkoterminowe} + \text{należności krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia międzyokresowe}}$$

$$\text{podwyższonej płynności} = \frac{\text{inwestycje krótkoterminowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rozliczenia międzyokresowe}}$$

Wskaźniki rotacji

$$\text{rotacji majątku obrotowego (krotność)} = \frac{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}{\text{aktywa obrotowe}}$$

$$\text{rotacji należności (dni)} = \frac{(\text{należności krótkoterminowe}) * 360}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rotacji zapasów (dni)} = \frac{(\text{zapasy} - \text{produkcja w toku}) * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań (dni)} = \frac{(\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe}) * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów} + \text{koszty sprzedaży} + \text{koszty ogólnego zarządu}}$$

$$\text{rotacji zobowiązań bez zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego (dni)} = \frac{\text{zobowiązania krótkoterminowe} * 360}{\text{koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów} + \text{koszty sprzedaży} + \text{koszty ogólnego zarządu}}$$

10. Kredyty, pożyczki, poręczenia, gwarancje**10.1. Nieodnawialne kredyty bankowe**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka Comarch S.A. posiadała zobowiązania z tytułu nieodnawialnych kredytów bankowych w wysokości 123 918 tys. PLN.

W trakcie roku 2019 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez Comarch S.A. Zarząd Comarch S.A. nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

Kredytobiorca / Przedmiot finansowania	Instytucja finansująca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Wal	Kwota	Wal	Kwota	PLN			
Comarch S.A.	BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A.	44 000	PLN	2 919	EUR	12 432	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.07.2024	hipoteka na budynku SSE4, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, weksel in blanco, oświadczenie o

budynek biurowy SSE4 w Krakowie				(wobec 3 563 na 31 grudnia 2018)		(wobec 15 320 na 31 grudnia 2018)		IRS do 29-07-2024		poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE5 w Krakowie - refinansowanie	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	4 126	EUR	902 (wobec 1 418 na 31 grudnia 2018)	EUR	3 840 (wobec 6 099 na 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	29.09.2021	hipoteka na budynku SSE5, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. nieodnawialny kredyt obrotowy	Santander Bank Polska S.A. (dawniej Bank Zachodni WBK S.A.)	7 400	EUR	953 (wobec 1 910 na 31 grudnia 2018)	EUR	4 057 (wobec 8 212 na 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 28-06-2019	31.12.2020	hipoteka na budynku SSE3, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE6 w Krakowie	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	13 323	EUR	6 507 (wobec 8 188 na 31 grudnia 2018)	EUR	27 711 (wobec 35 209 na 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-11-2023	30.11.2023	hipoteka na budynku SSE6, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, cesja praw z gwarancji należytego wykonania oraz gwarancji rękojmi, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. budynek biurowy SSE7 w Krakowie	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	13 333	EUR	12 920 (wobec 13 333 na dzień 31 grudnia 2018)	EUR	55 018 (wobec 57 330 na dzień 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 29-02-2028	29.02.2028	hipoteka na budynku SSE7, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. długoterminowy kredyt nieodnawialny	Bank Handlowy w Warszawie S.A.	2 508	EUR	0 (wobec 1 188 na 31 grudnia 2018)	EUR	0 (wobec 5 109 na 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku IRS do 30-09-2019	30.09.2019	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. środki trwałe - wyposażenie Laboratorium Internet of Things w Krakowie	DNB Bank Polska S.A.	2 531	EUR	1 400 (wobec 1 751 na dzień 31 grudnia 2018)	EUR	5 961 (wobec 7 529 na dzień 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	30.12.2023	zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej finansowanych środków trwałych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A. Program modernizacyjny infrastruktury Comarch	CaixaBank S.A. Oddział w Polsce	3 500	EUR	3 499 (wobec 1 399 na 31 grudnia 2018)	EUR	14 899 (wobec 6 016 na 31 grudnia 2018)	PLN	EURIBOR1M + marża banku	23.08.2023	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji

10.2. Kredyty odnawialne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka Comarch S.A. miała przyznane limity odnawialnych kredytów w rachunku bieżącym w wysokości 60 000 tys. PLN, limity nie były wykorzystane.

W trakcie roku 2019 zostały dotrzymane wszystkie kowenanty wynikające z umów kredytowych zawartych przez Comarch S.A. Zarząd Comarch S.A. nie widzi ryzyka ich niedotrzymania w przyszłości.

Kredytobiorca	Instytucja finansująca	Cel finansowania	Kwota kredytu wg umowy		Kwota kredytu pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
			Kwota	Waluta	Kwota	Waluta			
Comarch S.A.	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	20 000	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	20.12.2020	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	30 000	PLN	0	PLN	WIBOR1M + marża banku	30.06.2020	oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Comarch S.A.	mBank S.A.	finansowanie bieżącej działalności gospodarczej	10 000	PLN	0	PLN	WIBOR O/N + marża banku	17.03.2020	oświadczenie o poddaniu się egzekucji,

10.3. Pożyczki otrzymane

a) Pożyczki otrzymane od podmiotów niepowiązanych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka Comarch S.A. posiadała zobowiązania z tytułu niespłaconego kapitału pożyczek od podmiotów niepowiązanych w wysokości 7 399 tys. PLN.

Kredytobiorca / Przedmiot finansowania	Instytucja finansująca	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Zobowiązanie na dzień bilansowy				Warunki oprocentowania	Termin ostatecznej spłaty	Zabezpieczenia
		Kwota	Wal	Kwota	Wal	Kwota	PLN			
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	12 980	PLN			4 850 (wobec 7 463 na 31 grudnia 2018)	PLN	stałe	01.03.2022	brak
Comarch S.A. dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	17 691	PLN			0 (wobec 766 na 31 grudnia 2018)	PLN	stałe	31.01.2019	brak
Comarch S.A.	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	1 474	PLN			0	PLN	stałe	01.07.2019	brak

dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym						(wobec 737 na 31 grudnia 2018)				
Comarch S.A.						1 944				
dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	3 139	PLN			(wobec 2 745 na 31 grudnia 2018)	PLN	stałe	01.05.2022	brak
Comarch S.A.						0				
dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	999	PLN			(wobec 999 na 31 grudnia 2018)	PLN	stałe	01.12.2019	brak
Comarch S.A.						605				
dostawa sprzętu IT w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym	IBM Global Financing Polska Sp. z o.o.	1814	PLN			(wobec 0 na 31 grudnia 2018)	PLN	stałe	01.05.2020	brak

b) Pożyczki otrzymane od podmiotów powiązanych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka Comarch S.A. posiadała zobowiązania z tytułu niespłaconego kapitału pożyczek od podmiotów powiązanych w wysokości 19 139 tys. PLN.

Pożyczkodawca	Termin wymagalności	Kwota kapitału pożyczki pozostała do spłaty w Walucie	Waluta	Warunki oprocentowania	Kwota pożyczki pozostała do spłaty PLN
Comarch Sistemas	31.08.2022	1 200	EUR	EURIBOR3M + marża	5 110
CA Consulting	20.12.2022	4 900	PLN	WIBOR3M + marża	4 900
Comarch Infrastruktura	20.12.2022	1 300	PLN	WIBOR3M + marża	1 300
Comarch Technologies	20.12.2022	2 200	PLN	WIBOR3M + marża	2 200
Comarch SRO	20.12.2022	500	PLN	WIBOR3M + marża	500
Comarch Technologies	23.05.2023	500	EUR	EURIBOR3M + marża	2 129
iComarch24	18.07.2023	1500	PLN	WIBOR3M + marża	1500
Comarch Pointshub	31.12.2023	1500	PLN	WIBOR3M + marża	1 500
Razem					19 139

10.4. Pożyczki udzielone

a) Pożyczki udzielone przez Comarch S.A. podmiotom powiązanym

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. następujące spółki Grupy Comarch były zadłużone wobec Comarch S.A. z tytułu udzielonych pożyczek:

Pożyczkobiorca	Termin wymagalności	Kwota kapitału pożyczki pozostała do spłaty w Walucie	Waluta	Warunki oprocentowania	Kwota pożyczki pozostała do spłaty (PLN)
Bonus Development Sp zoo SKA	31.01.2029	3 001	PLN	WIBOR3M + marża	3 001
Comarch Polska SA	25.06.2023	9 000	PLN	WIBOR3M + marża	9 000
Comarch Healthcare	26.11.2023	5 000	PLN	WIBOR3M + marża	5 000
Comarch Saudi Arabia	12.02.2024	50	USD	LIBORUSD3M + marża	190
Comarch Saudi Arabia	31.03.2024	70	USD	LIBORUSD3M + marża	266
Comarch Polska S.A.	30.04.2024	9000	PLN	WIBOR3M + marża	9 000
Comarch Healthcare	30.07.2024	1 500	PLN	WIBOR3M + marża	1 500
Comarch PTY LTD Australia	29.10.2024	200	AUD	oprocentowanie stałe	532
Comarch Spain	03.12.2024	2000	EUR	EURIBOR3M + marża	8 517
Comarch Saudi Arabia	25.11.2024	50	USD	LIBORUSD3M + marża	190
Razem					37 196

b) Pożyczki udzielone pracownikom Comarch S.A.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez spółki Comarch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz pracowników. Wg stanu na dzień publikacji raportu za 2019 roku nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez Comarch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz pracowników.

c) Udzielone pożyczki osobom zarządzającym i nadzorującym

Na dzień 31 grudnia 2019 r. nie istnieją żadne niespłacone pożyczki jak również udzielone przez Comarch S.A. gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej Spółki oraz ich bliskich.

10.5. Poręczenia

- W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 000 tys. USD i jest ważne przez czas trwania umowy
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy, tj. 5 495 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił

spółce Comarch Healthcare S.A. finansowania w wysokości 15 889 tys. PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 833 tys. PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.

- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i utrzymanie systemu BSS, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch UK wynikających z powyższej umowy, tj. do kwoty 808 tys. GBP oraz dodatkowo 86 tys. GBP rocznie za usługę SLA i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Next Generation Performance Management Solution, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z umowy. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 823 tys. EUR i jest ważne przez cały okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie Planning and Inventory Application (PIA), został podpisany przez Comarch S.A. list patronacki, w którym Comarch S.A. zobowiązuje się do zapewnienia należytego wykonania umowy przez Comarch AG. List patronacki jest ważny 24 miesiące od zakończenia umowy, wartość umowy wynosi 3 505 tys. EUR.
- W związku z otrzymaniem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., subwencji na budowę infrastruktury w Dreźnie od Sachsische AufbauBank, Comarch S.A. przystąpiła do długu na wypadek powstania zobowiązania Comarch AG do zwrotu udzielonych środków. Maksymalna odpowiedzialność Comarch S.A. z tytułu przystąpienia do długu wynosi 263 tys. EUR plus odsetki za okres od momentu udzielenia subwencji do jej zwrotu.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Comarch AG finansowania w wysokości 6 000 tys. EUR. W dniu 15 maja 2013 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 9 000 tys. EUR i jest ważne maksymalnie do dnia 15 maja 2020 r.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie Comarch Loyalty Management, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 2 351 tys. GBP i jest ważne przez okres trwania umowy.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i licencję Comarch Loyalty Management, a także na usługi data center, Support & Maintenance zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanych przez Comarch S.A.S. umów, tj. 2 807 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy z jednym z klientów na usługi data center, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości podpisanej przez Comarch AG umowy, tj. 236 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na zakup licencji na oprogramowanie oraz usługi utrzymania i wsparcia, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 11 244 tys. GBP i jest ważne w okresie dwunastu lat od zakończenia kontraktu.

- W związku z zawarciem przez Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umów na obsługę kart paliwowych, zostały udzielone przez Comarch S.A. poręczenia dla operatora kart paliwowych za zobowiązania Comarch Healthcare S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2021 r. i zostało udzielone do kwoty 100 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch ECM, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem (SaaS), zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S., wynikające z tego projektu. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 838 tys. EUR i jest ważne do momentu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart paliwowych za zobowiązania CA Consulting S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 31 maja 2021 r. i zostało udzielone do kwoty 50 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG Oddział w Belgii, umowy ramowej z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do wartości umowy, tj. 3 241 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu.
- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów na wdrożenie Comarch Loyalty Management For Airlines, Comarch Smart Analytics oraz Comarch Customer Engagement Platform-Gamification, a także dostarczenie usług utrzymania i zarządzania systemem, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie („Parent Guarantee”) za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. do 5 000 tys. USD. Poręczenie zostało udzielone na okres 5 lat.
- W związku z zawarciem przez Comarch Middle East FZ-LLC, spółkę zależną Comarch S.A. umowy z jednym z klientów, na wdrożenie Comarch Customer Engagement Platform, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie („Parent Guarantee”) za zobowiązania spółki Comarch Middle East FZ-LLC wynikające z tego projektu. Umowa została podpisana na okres 5 lat. Poręczenie jest ważne do momentu wywiązania się przez Comarch Middle East FZ-LLC ze wszystkich obowiązków wynikających z umowy i zostało udzielone do wysokości maksymalnej odpowiedzialności z kontraktu, tj. 10 000 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Bonus Development sp. z o.o. SK-A, spółkę zależną Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której bank udzielił spółce Bonus Development sp. z o.o. SK-A finansowania w EUR w wysokości 38 800 tys. PLN (co na dzień podpisania umowy kredytu stanowiło równowartość kwoty 9 262 tys. EUR) oraz w związku z zawarciem umowy na transakcje skarbowe związane z zabezpieczeniem ryzyka kursowego oraz stopy procentowej ww. kredytu, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczeń za zobowiązania Bonus Development sp. z o.o. SK-A wynikające z powyższych umów. Poręczenia są ważne do momentu spłaty wszystkich zobowiązań wynikających z umowy kredytu, ostateczny termin spłaty kredytu przypada na dzień 28 czerwca 2030 r.
- W związku z zawarciem przez Comarch Chile SpA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na świadczenie usług IT Out-Tasking Services, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Chile SpA wynikające z tej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości 200 tys. EUR i jest ważne do czasu zakończenia projektu, tj. do 31 października 2019 r.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart paliwowych, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla operatora kart

paliwowych za zobowiązania Comarch Polska S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało odnowione, w związku z czym jest ważne do dnia 14 września 2021 r. i zostało udzielone do kwoty 10 tys. PLN.

- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie systemu Loyalty Management Solutions i jego serwis, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 39 747 tys. SEK.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch AB, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Master Services Agreement zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone na kwotę 3 827 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Comarch Loyalty Management, Comarch Campaign Management, Comarch Social Mining i Comarch Smart Analytics zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty wartości projektu tj. 3 318 tys. GBP.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Healthcare S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Healthcare S.A. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 450 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy na obsługę kart płatniczych z jednym z klientów zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch UK. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 330 tys. PLN.
- W związku z zawarciem przez spółkę Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie i serwis usług Telco BSS i Telco OSS, zostało udzielone poręczenie dla spółki Comarch Software und Beratung AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do wartości kontraktu tj. 11 524 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez spółkę Thanks Again LLC, spółkę stowarzyszoną Comarch S.A., umowy na wynajęcie biura z jednym z klientów, zostało udzielone poręczenie dla spółki Thanks Again LLC. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 544 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Retail, Comarch Mobile Sale i Comarch POS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S.. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 444 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Colombia S.A.S., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie usług Comarch Loyalty Management zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Colombia S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 10 710 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch Luxembourg S.a.R.L., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji przy realizacji projektu Billing System zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Luxembourg S.a.R.L. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 7 240 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Polska SA, spółkę zależną Comarch S.A., umowy zakupu sprzętu IT w celu realizacji kontraktu z jednym z klientów, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Polska SA. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 3 660 tys. PLN.

- W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do realizacji usługi e-invoicingu, zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AG. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 2 095 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch UK Ltd, spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi Comarch NRM zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch UK Ltd. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 9 966 tys. GBP.
- W związku z zawarciem przez Comarch Yuhan Hoesa, spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi NW Next Generation zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch Yuhan Hoesa. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 18 467 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S., spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usług ERP, POS i MoS zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch S.A.S. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 254 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch AB, spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji do usługi e-Care zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie za zobowiązania spółki Comarch AB. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy i zostało udzielone do kwoty 1 151 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez COMARCH Middle East FZ-LLC spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie, serwisowanie i dostarczenie potrzebnych licencji CLM, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie za zobowiązania spółki zależnej COMARCH Middle East FZ-LLC wynikające z tej umowy. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy, a jej wartość wynosi 3 155 tys. USD.
- W związku z zawarciem przez Comarch AG spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie i świadczenie usługi e-invoicingu, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch AG wynikające z tej umowy. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy, a jej wartość wynosi 784 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Japan KK spółkę zależną Comarch SA, z jednym z klientów na najem powierzchni biurowych, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Japan KK wynikające z tej umowy. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy, a jej wartość wynosi 9 604 tys. JPY.
- W związku z zawarciem przez Comarch S.A.S. spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na dostarczenie platformy BSSv7, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch S.A.S. wynikające z tej umowy. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy, a jej wartość wynosi 11 175 tys. EUR.
- W związku z zawarciem przez Comarch Swiss AG spółkę zależną Comarch SA, umowy z jednym z klientów na wdrożenie usługi Convergent Billing wraz z licencją, zostało udzielone przez Comarch SA poręczenie za zobowiązania spółki zależnej Comarch Swiss AG wynikające z tej umowy. Poręczenie jest ważne przez czas trwania umowy, a jej wartość wynosi 12 144 tys. CHF.

W powyższej liście poręczeń znajdują się pozycje, których Spółka nie traktuje jako zobowiązania warunkowe.

10.6. Gwarancje bankowe

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 90 725 tys. PLN, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2018 r. ich wartość wynosiła 81 163 tys. PLN.

Comarch S.A. udzieliła oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych: Comarch R&D S.à r.l. bezterminowo, Comarch Argentina S.A. bezterminowo, Comarch Malaysia SDN. BHD. bezterminowo, Comarch Healthcare S.A. bezterminowo oraz do 30 czerwca 2021 r., Comarch Middle East FZ-LLC bezterminowo, Comarch Japan KK bezterminowo, Comarch S.A.S. bezterminowo, Comarch Polska S.A. ważne do 30 czerwca 2020 r., Comarch Cloud S.A. ważne do 31 grudnia 2020 r. oraz Sointeractive S.A. ważne do 31 grudnia 2020 r.

11. Najważniejsze wydarzenia w 2019 roku i po dacie bilansu

11.1. Umowy znaczące dla działalności emitenta

Do najważniejszych umów podpisanych przez Comarch S.A. w 2019 roku należą:

11.1.1. Podpisanie przez MKS Cracovia S.A. umowy na „Budowę piłkarskiego centrum treningowo-badawczego Polski Południowej dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego oraz Cracovii”

Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 21 maja 2019 r. raportem bieżącym nr [RB-8-2019](#) o podpisaniu umowy przez MKS Cracovia SSA (dalej: „Zamawiający”), spółką zależną emitenta, a Przedsiębiorstwem Budowlano-Produkcyjnym ŁĘGPRZEM Spółka z o.o. (dalej „Wykonawca”) na „Budowę piłkarskiego centrum treningowo-badawczego Polski Południowej dla Szkoły Mistrzostwa Sportowego oraz Cracovii” (dalej „Umowa”) w Rącznej gm. Liszki woj. Małopolskie. Przedmiotem Umowy jest budowa piłkarskiego centrum treningowo-badawczego, w szczególności budowa boisk piłkarskich i trybun, budowa budynku piłkarskiej bazy treningowej wraz z infrastrukturą i zagospodarowaniem inwestycji. Centrum treningowe będzie wykorzystywane głównie do celów szkoleniowych dzieci i młodzieży do 23 roku życia. Wartość Umowy wynosi 38.455.451,73 PLN netto. Termin realizacji przedmiotu Umowy wynosi 14 miesięcy od podpisania Umowy. Zarząd Comarch S.A. uznał niniejszą informację za poufną z uwagi na jej istotny wpływ na poziom nakładów inwestycyjnych Grupy Comarch.

11.1.2. Podpisanie aneksu do umowy kredytu inwestycyjnego z CaixaBank S.A.

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-14-2018](#) z dnia 24 sierpnia 2018 r. o podpisaniu w dniu 24 sierpnia 2018 r. przez Comarch S.A., umowy kredytu inwestycyjnego z bankiem CaixaBank, S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w Warszawie (dalej: „Bank”) na finansowanie nakładów związanych z realizacją prac modernizacyjnych infrastruktury biurowej Comarch S.A., Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 19 sierpnia 2019 r. raportem bieżącym nr [RB-23-2019](#) o zawarciu aneksu zmieniającego termin wykorzystania kredytu z dnia 23 sierpnia 2019 r. na 31 grudnia 2019 r.

PO DACIE BILANSU

11.1.3. Umowa zakupu akcji w spółce 2 CSI

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-6-2020](#) z dnia 23 kwietnia 2020 r. o podpisaniu w dniu 23 kwietnia 2020 r. umowy nabycia przez Comarch S.A. 100% akcji w spółce CABINET CONSEIL EN STRATEGIE INFORMATIQUE S.A.S. z siedzibą w Cergy we Francji (zwanej dalej „2CSI”), dostarczającej rozwiązania i usługi informatyczne dla podmiotów medycznych na rynku francuskim. W ramach transakcji Comarch S.A. nabędzie od dotychczasowych akcjonariuszy spółki 500 000 akcji 2CSI o wartości nominalnej 1 EUR każda. Akcje 2CSI zostaną nabyte po cenie jednostkowej 4,20 EUR, tj. 19,09 PLN za akcję, a łączna wartość transakcji wynosi 2 100 000 EUR, tj. 9.543.240 PLN.

11.2. Pozostałe

11.2.1. Oświadczenie ZUS o częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie umowy na świadczenie usług utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS

W nawiązaniu do raportu bieżącego nr [RB-4-2018](#) z dnia 2 marca 2018 r. o podpisaniu umowy przez konsorcjum firm Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie i Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie (dalej: „Konsorcjum”) z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Warszawie (dalej „ZUS”) na usługę wsparcia, eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (dalej: „Umowa”), Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-2-2019](#) w dniu 20 lutego 2019 r. o otrzymaniu oświadczenia ZUS informującego o definitywnym częściowym zakończeniu stosunku zobowiązaniowego powstałego na gruncie Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz Metryk Powiązanych i Integratora, ze skutkiem natychmiastowym. W zakresie Metryk Niezaliczonych ZUS złożył oświadczenie o odstąpieniu od Umowy, w zakresie Metryk Powiązanych i Integratora, ZUS złożył oświadczenie o częściowym wypowiedzeniu Umowy.

Według oświadczenia ZUS w zakresie nieobjętym wypowiedzeniem lub odstąpieniem Umowa pozostawała w mocy. Jako powód odstąpienia od Umowy w zakresie Metryk Niezaliczonych oraz częściowego wypowiedzenia umowy ZUS wskazał niepowodzenie w weryfikacji gotowości Comarch w zakresie 7 Metryk Niezaliczonych, co w opinii ZUS implikowało także konieczność wypowiedzenia Umowy w zakresie 23 Metryk Powiązanych oraz w zakresie pełnienia roli Integratora.

Ryczałtowa wartość wynagrodzenia należnego Konsorcjum z tytułu świadczenia usług objętych oświadczeniem ZUS wynosi 1 909 542 PLN netto miesięcznie.

W związku ze złożonym częściowym wypowiedzeniem Umowy ZUS wezwał Konsorcjum do zapłaty kary umownej w wysokości 10% wartości wynagrodzenia brutto, tj. do zapłaty kwoty 24 203 300,40 PLN w terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia ZUS.

W opinii Zarządu Comarch S.A. nie zaistniały przesłanki do odstąpienia od jakiegokolwiek części Umowy lub jej częściowego wypowiedzenia. Ponadto, naliczając karę umowną ZUS powołał się na postanowienia umowy nie mające zastosowania do częściowego wypowiedzenia/odstąpienia od umowy na podstawach wskazanych w oświadczeniu ZUS. Comarch S.A. informowała również, że Konsorcjum realizowało postanowienia Umowy i było gotowe do przejęcia 1 marca 2019 r. całości usług utrzymania ZUS KSI zgodnie z harmonogramem. W ramach sprawdzianów kompetencji wykonanych przez ZUS do dnia 30 stycznia 2019 potwierdzone zostało kompletne przygotowanie merytoryczne Konsorcjum w zakresie funkcji Integratora oraz w zakresie 67 metryk z 74 metryk ogółem. Częściowe wypowiedzenie Umowy przez ZUS nastąpiło przed zakończeniem okresu przejściowego, co do zasady pozbawiło Konsorcjum możliwości dowiedzenia swoich kompetencji w okresie przewidzianym Umową. W opinii zarządu Comarch S.A. działania podjęte przez ZUS stanowiły istotne naruszenie warunków Umowy i prawa, w związku z tym Konsorcjum wezwał ZUS do respektowania jej zapisów. Zarząd Comarch S.A. stał również na stanowisku, że nie było podstaw do żądania przez ZUS od Konsorcjum zapłaty kary umownej.

11.2.2. Żądanie wypłaty z gwarancji dobrego wykonania dot. kontraktu ZUS KSI

W dniu 11 kwietnia 2019 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-5-2019](#), że otrzymał od banku CaixaBank S.A. oddział w Polsce informację o złożeniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) żądania wypłaty gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS (Umowa KSI ZUS) w wysokości 24.203.300,40 PLN. Gwarancja bankowa została udzielona ZUS na zlecenie konsorcjum firm Comarch S.A. i Comarch Polska SA zgodnie z postanowieniami Umowy KSI ZUS, o zawarciu której Spółka informowała w raporcie bieżącym [RB-4-2018](#) z dnia 2 marca 2018 r. W związku z wpłynięciem do banku żądania wypłaty z gwarancji bankowej Comarch S.A. utworzyła rezerwy w

wysokości 14 040 tys. PLN, które spowodowały odpowiednie zmniejszenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Comarch S.A. za rok 2018.

Zarząd Comarch S.A. informował raportami bieżącymi nr [RB-6-2019](#) z dnia 23 kwietnia 2019 r., nr [RB-12-2019](#) z dnia 29 maja 2019 r., nr [RB-13-2019](#) z dnia 25 czerwca 2019 r., nr [RB-22-2019](#) z dnia 1 sierpnia 2019 r. o otrzymaniu od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce informacji o wpłynięciu oświadczeń od ZUS o odroczeniu wykonania powyższego żądania na czas prowadzenia rozmów ugodowych.

11.2.3. Podpisanie porozumienia w sprawie ugody dotyczącej ZUS KSI

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-24-2019](#) z dnia 27 sierpnia 2019 r. o zawarciu w dniu 27 sierpnia 2019 r. porozumienia pomiędzy ZUS a Comarch dotyczącego zobowiązania się stron do zawarcia w dniu 8 listopada 2019 r. ugody w ramach postępowania pojednawczego („Ugoda”).

W ramach porozumienia strony ustaliły, że Ugoda będzie zawierała m.in.:

- postanowienie, zgodnie z którym Comarch i ZUS – pomimo, że pozostają na sprzecznych stanowiskach co do tego, czy zaistniały okoliczności uzasadniające częściowe rozwiązanie Umowy – w celu uchylenia sporu potwierdzają, że oświadczenia ZUS o częściowym rozwiązaniu Umowy ("Oświadczenia ZUS") wywołały skutek, w dacie ich doręczenia Comarch, w postaci częściowego zakończenia obowiązywania Umowy, w zakresie wskazanym w Oświadczeniach ZUS;
- zrzeczenie się przez Comarch z dniem zawarcia Ugody wszystkich roszczeń w stosunku do ZUS związanych z realizacją Umowy do dnia 27 sierpnia 2019 r., w tym w szczególności roszczeń związanych z Oświadczeniami ZUS, przy czym zrzeczenie nie obejmuje roszczeń Comarch o zapłatę wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług objętych Umową w części nieobjętej Oświadczeniami ZUS;
- zrzeczenie się przez ZUS roszczeń w stosunku do Comarch wynikających z okoliczności spornych objętych Ugodą, w tym w szczególności roszczeń związanych z Oświadczeniami ZUS, przy czym zrzeczenie nie dotyczy roszczeń ZUS wynikających z wykonywania Umowy w części obowiązującej;
- postanowienie, że ZUS wycofa złożone w banku żądanie wypłaty z gwarancji należytego wykonania.

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-25-2019](#) z dnia 10 września 2019 r., że otrzymał od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce, informację o wpłynięciu oświadczenia od ZUS o odroczeniu wykonania żądania wypłaty gwarancji bankowej należytego wykonania Umowy do 19 listopada 2019 r., w związku z planowanym na dzień 8 listopada 2019 r. zawarciem ugody w ramach postępowania pojednawczego, o której Spółka informowała w raporcie bieżącym nr [RB-24-2019](#) z dnia 27 sierpnia 2019 r.

11.2.4. Zawarcie z ZUS ugody dotyczącej Umowy ZUS KSI

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-26-2019](#) z dnia 8 listopada 2019 r. o zawarciu w dniu 8 listopada 2019 r. pomiędzy ZUS a Comarch ugody w ramach postępowania pojednawczego, będącej realizacją porozumienia, o którym Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-24-2019](#) z dnia 27 sierpnia 2019 r. Postanowienia ugody nie odbiegają od założeń zawartych w ww. porozumieniu.

11.2.5. Cofnięcie żądania wypłaty z gwarancji dobrego wykonania dot. kontraktu ZUS KSI

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-27-2019](#) z dnia 13 listopada 2019 r., o otrzymaniu w dniu 13 listopada 2019 r. od banku CaixaBank S.A., oddział w Polsce, informacji o wpłynięciu oświadczenia od ZUS o cofnięciu żądania wypłaty z gwarancji bankowej należytego wykonania umowy na usługę wsparcia eksploatacji i utrzymania Kompleksowego Systemu Informatycznego KSI ZUS. W związku z wycofaniem żądania wypłaty z gwarancji bankowej Comarch

S.A. rozwiązała rezerwy w wysokości 14 040 tys. PLN, które spowodowały zwiększenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Comarch S.A. w trzecim kwartale 2019 roku.

11.2.6. Opinia Rady Nadzorczej w sprawie podziału zysku netto za 2018 rok

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-9-2019](#), że w dniu 27 maja 2019 r. Rada Nadzorcza Comarch S.A., uchwałą nr 09/05/2019, pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu Comarch S.A. z dnia 24 maja 2019 r., aby wypracowany przez Spółkę, w roku obrotowym od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 r., zysk netto w kwocie 49 649 395,86 PLN został podzielony w ten sposób, że:

- 1) część zysku netto w kwocie 12 200 023,50 PLN zostanie przeznaczona na wypłatę dywidendy w wysokości 1,50 PLN na każdą akcję;
- 2) pozostała część zysku netto w kwocie 37 449 372,36 PLN zostanie przekazana na kapitał zapasowy. Dywidenda została wypłacona 15 lipca 2019 r.

11.2.7. Wybór podmiotu uprawnionego do badania oraz przeglądu sprawozdań finansowych Comarch S.A.

Zarząd Comarch S.A. poinformował w dniu 27 maja 2019 r. raportem bieżącym nr [RB-10-2019](#), że Rada Nadzorcza, uchwałą nr 11/05/2019 z dnia 27 maja 2019 r., działając na podstawie Art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki wybrała – jako podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego Spółki oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch - BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa (KRS 0000729684), oraz wyraziła zgodę na zawarcie z tym podmiotem przez Comarch S.A. umowy w zakresie:

- a) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2019 r.;
- b) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2019 r.;
- c) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2020 r.;
- d) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2020 r.;
- e) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2021 r.;
- f) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2021 r.

PO DACIE BILANSU

11.2.8. Rezygnacja osoby zarządzającej

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-4-2020](#) z dnia 29 stycznia 2020 r., że w dniu 29 stycznia 2020 r. Pan Marcin Dąbrowski, szef sektora telekomunikacyjnego, złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Comarch SA, ze skutkiem na dzień 29 stycznia 2020 r.

11.2.9. Wpływ koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 na działalność i wyniki finansowe Spółki

W nawiązaniu do zaleceń Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych oraz Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 12 marca 2020 r., Zarząd Comarch S.A. przekazał informacje o możliwym wpływie rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 na działalność i wyniki finansowe Spółki raportem bieżącym nr [RB-5-2020](#) z dnia 19 marca 2020 r.

Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje rozwój sytuacji związanej z utrzymującymi się skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz zachorowań na COVID-19 i ich wpływu na działalność Spółki oraz Grupy Comarch. Zarząd Spółki informuje, że na dzień publikacji niniejszego sprawozdania działalność operacyjna Spółki oraz Grupy Kapitałowej Comarch prowadzona jest bez większych zakłóceń. Comarch S.A. wdrożyła wszystkie wytyczne rekomendowane przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz pozostałe instytucje państwowe w krajach aktywności operacyjnej Grupy Comarch ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia i higieny pracowników. Wstrzymane zostały podróże służbowe do krajów określonych przez Główny Inspektorat Sanitarny jako kraje wysokiego ryzyka, ograniczane zostały kontakty bezpośrednie pracowników wewnątrz organizacji, uruchomiony został na szeroką skalę tryb pracy zdalnej pracowników biurowych. W kontaktach biznesowych powszechnie wykorzystywane są zdalne metody komunikacji. Zarząd Spółki zwraca uwagę, że działalność Spółki i Grupy jest bardzo dobrze zdywersyfikowana pod względem branżowym, produktowym i geograficznym, a efekty pandemii nie stanowią obecnie zagrożenia dla stabilności finansowej przedsiębiorstwa.

Zarząd Comarch S.A. nie wyklucza, że w zakresie przychodów osiąganych ze sprzedaży w poszczególnych krajach, w których Spółka prowadzi działalność, ze względu na wzrost liczby zachorowań i wydawane rekomendacje władz państwowych dotyczące ograniczania poruszania się i prowadzenia działalności gospodarczej, jest możliwy przejściowy spadek przychodów ze sprzedaży oferowanych usług oraz produktów, jednak jego wartość nie jest możliwa do oszacowania na moment publikacji niniejszego sprawozdania. Na wyniki finansowe osiągane w najbliższych okresach wpływ będą miały także: czas trwania epidemii, dalsze ograniczenia administracyjne w funkcjonowaniu państw, ograniczenia nakładane na przedsiębiorców, możliwość wykorzystania pakietów pomocowych uruchamianych przez poszczególne kraje.

Zarząd Comarch S.A. nie zdiagnozował w chwili obecnej istotnych zakłóceń w realizacji istniejących kontraktów ani istotnych zakłóceń w łańcuchach dostaw produktów i materiałów niezbędnych dla działalności Grupy Comarch. Zarząd Comarch widzi potencjalne zagrożenia w utrzymaniu płynności finansowej przez niektórych kontrahentów z branż szczególnie dotkniętych skutkami pandemii (np. linie lotnicze, firmy turystyczne oraz handlowe). Występująca w związku z pandemią zmienność kursów walutowych, w szczególności osłabienie kursu PLN względem EUR i USD, będzie miało istotny wpływ na wyniki finansowe Spółki za 1 kwartał 2020 roku, w postaci:

- a) wystąpienia dodatnich różnic kursowych od należności i środków pieniężnych posiadanych przez Grupę
- b) ujemnych różnic kursowych od zobowiązań oraz z tytułu wycen bilansowych kredytów walutowych oraz pochodnych instrumentów finansowych

Zarząd Comarch S.A. nie wyklucza, że związana z pandemią zmienność kursów walutowych będzie miała wpływ na wyniki finansowe osiągane przez Grupę Comarch także w kolejnych kwartałach 2020 roku.

11.2.10. Zawarcie ugody z jednym z klientów

W kwietniu 2020 roku została zawarta ugoda z jednym z klientów, kończąca jedno z wieloletnich postępowań toczących się przed sądem.

Po zrealizowaniu postanowień ugody Comarch S.A. dokona rozwiązania rezerwy w kwocie 5 294 tys. PLN, co zostanie uwzględnione w sprawozdaniu finansowym za pierwszy kwartał 2020 roku, a wartość potencjalnych, łącznych roszczeń stron trzecich, w których Comarch S.A. jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, spadnie o 26 387 tys. PLN.

12. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycje kapitałowe dokonane poza grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania a także ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków

Comarch S.A. nie ogranicza obszaru swojego działania jedynie do terytorium Polski. Dysponując produktami konkurencyjnymi międzynarodowo, Grupa konsekwentnie zwiększa wartość sprzedaży zagranicznej koncentrując się szczególnie na rynku Europy Zachodniej. Sprzedaż jest realizowana zarówno bezpośrednio przez Comarch S.A. do klienta końcowego, bądź pośrednio przez inne spółki Grupy Comarch lub przez firmy partnerskie.

W najbliższych latach Spółka będzie kontynuować projekty inwestycyjne, które pozwolą na dalszą ekspansję firmy w nowych obszarach działalności i na nowych rynkach. Będą one finansowane m.in. ze środków pieniężnych posiadanych przez Comarch S.A. bądź spółki zależne, jak również z wykorzystaniem kredytów bankowych.

12.1. Inwestycje kapitałowe

Wszystkie inwestycje kapitałowe zostały opisane w punkcie [17.2.](#)

12.2. Nieruchomości

W 2019 r. nie dokonywano zakupów nieruchomości gruntowych.

13. Uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej

13.1. Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW w Warszawie

Zgodnie z zasadą szczegółową nr II.Z.10. zawartą w części II "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016" Zarząd Comarch S.A. zaprezentował w raporcie bieżącym nr [EBI 1/2019](#) sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Comarch S.A. za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki, ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania ładu korporacyjnego oraz ocenę racjonalności prowadzonej przez Spółkę polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej.

Zgodnie z zasadą szczegółową nr II.Z.11 zawartą w części II "Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016" Zarząd Comarch S.A. poinformował w raporcie bieżącym nr [EBI 2/2019](#), że uchwałą nr 10/05/2018 z dnia 27 maja 2019 r. Rada Nadzorcza Comarch S.A. pozytywnie zaopiniowała projekty uchwał Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 26 czerwca 2019 r.

13.2. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 26 czerwca 2019 roku

a) Zwołanie WZA, porządek obrad i informacje dotyczące udziału w WZA emitenta

Dnia 27 maja 2019 r. Zarząd Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie, działając na podstawie przepisów art. 395, art. 399 § 1, art. 402 z indeksem 1 oraz art. 402 z indeksem 2 Kodeksu Spółek Handlowych (dalej „KSH”) oraz art. 14 Statutu Spółki, zwołał Zwyczajne Walne Zgromadzenie na dzień 26 czerwca 2019 r., na godzinę 10.00 w Krakowie przy ul. Prof. Michała Życzkowskiego 33. Zarząd Spółki przedstawił w tym dniu również porządek obrad oraz projekty uchwał na niniejsze Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wraz z uzasadnieniami. Zgodnie z art. 402 z indeksem 2 KSH Zarząd Spółki przekazał także informacje dotyczące udziału w Walnym Zgromadzeniu Spółki, w szczególności:

- prawo akcjonariusza do żądania umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad Walnego Zgromadzenia,
- prawo akcjonariusza do zgłaszania projektów uchwał,
- sposób wykonywania prawa głosu przez pełnomocnika,

- możliwość i sposób uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wypowiadania się w trakcie Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- sposób wykonywania prawa głosu drogą korespondencyjną lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej,
- dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wyznaczono na 10 czerwca 2019 r.,
- informacja o prawie uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu,
- lista akcjonariuszy,
- dostęp do dokumentacji,
- adresy strony internetowej oraz adres poczty elektronicznej.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-11-2019](#) z dnia 27 maja 2019 r.

b) Uchwały podjęte na WZA emitenta

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwały między innymi w następujących sprawach:

- wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- wykreślenia z porządku obrad punktu dotyczącego wyboru Komisji Skrutacyjnej;
- uchwalenia porządku obrad;
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018;
- zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Comarch S.A. za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018;
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018;
- zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej Spółki z działalności Rady Nadzorczej w 2018 roku oraz z oceny sytuacji Spółki i Grupy Kapitałowej Comarch, z badania sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok obrotowy 01.01.2018 – 31.12.2018 oraz z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch i sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej Comarch za rok obrotowy 01.01.2018 – 31.12.2018;
- podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018;
- udzielenia członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki absolutorium z wykonywania przez nich obowiązków w roku obrotowym 1.01.2018 - 31.12.2018
- wyboru Rady Nadzorczej Spółki:
 - Elżbieta Filipiak – Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
 - Andrzej Pach – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
 - Danuta Drobnik – Członek Rady Nadzorczej,
 - Łukasz Kalinowski – Członek Rady Nadzorczej,
 - Joanna Krasodomska – Członek Rady Nadzorczej,
 - Anna Pruska – Członek Rady Nadzorczej
 - Tadeusz Włudyka – Członek Rady Nadzorczej.
- wyboru Zarządu Spółki:
 - Janusz Filipiak – Prezes Zarządu,
 - Marcin Dąbrowski – Wiceprezes Zarządu,
 - Paweł Prokop – Wiceprezes Zarządu,
 - Andrzej Przewięźlikowski – Wiceprezes Zarządu,
 - Zbigniew Rymarczyk – Wiceprezes Zarządu,
 - Konrad Tarański – Wiceprezes Zarządu,
 - Marcin Warwas – Wiceprezes Zarządu.

Pełna treść uchwał została przekazana do publicznej wiadomości raportami bieżącym nr [RB-14-2019](#), [RB-17-2019](#) oraz [RB-18-2019](#) z dnia 26 czerwca 2019 r.

c) Uchwała WZA w sprawie podziału zysku za 2018 rok

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2018 - 31.12.2018. Walne Zgromadzenie postanowiło, że wypracowany w roku obrotowym od 1 stycznia 2018 – 31 grudnia 2018 zysk netto w kwocie 49 649 395,86 PLN zostanie podzielony w ten sposób, że:

1. część zysku netto w kwocie 12 200 023,50 PLN zostaje przeznaczona na wypłatę dywidendy. Dywidendę w kwocie 1,50 PLN za jedną akcję otrzymają osoby będące akcjonariuszami Spółki w dniu 5 lipca 2019 r. (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosi 8.133.349 sztuk. Dywidenda została wypłacona w dniu 15 lipca 2019 r.;
2. pozostała część zysku netto w kwocie 37 449 372,36 PLN zostaje przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w dniu 15 lipca 2019 r.

O szczegółach spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-15-2019](#) z dnia 26 czerwca 2019 r.

d) Lista akcjonariuszy uczestniczących w WZA emitenta

Comarch S.A. w dniu 26 czerwca 2019 r., Elżbieta Filipiak, Janusz Filipiak i MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez MetLife PTE SA posiadali co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na tym Zgromadzeniu, według szczegółów poniżej:

- Janusz Filipiak – 893 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 465 000 głosów na WZA i które stanowiły 41,51% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 29,52%;
- Elżbieta Filipiak – 846 000 sztuk akcji, z których przysługiwało 4 230 000 głosów na WZA i które stanowiły 39,32% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 27,96%;
- MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny zarządzany przez MetLife PTE SA – 1 000 000 sztuk akcji Comarch SA, z których przysługiwało 1 000 000 głosów na WZA Spółki i które stanowiły 9,30% głosów na WZA; udział w ogólnej liczbie głosów Spółki: 5,56%.

Całkowita liczba głosów wynikająca z wszystkich wyemitowanych akcji Comarch S.A. wynosi 15 126 949 głosów. Na WZA w dniu 26 czerwca 2019 r. brali udział akcjonariusze reprezentujący 10 756 775 głosów, co stanowi 71,11% w ogólnej liczbie głosów Spółki. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-16-2019](#) z dnia 26 czerwca 2019 r.

14. Operacje na akcjach Comarch S.A.

14.1. Transakcje zbycia/nabycia akcji Spółki

W dniu 4 marca 2019 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze (Zbigniew Rymarczyk) powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 308 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 156,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 48 048 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-3-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

W dniu 4 marca 2019 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze (Paweł Prokop) powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Powiadomienie dotyczyło transakcji nabycia w dniu 4 marca 2019 r. 70 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 157,00 PLN za 1 akcję, której wartość wyniosła 10 990 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportami bieżącymi nr [RB-4-2019](#) z dnia 4 marca 2019 r.

W dniu 9 lipca 2019 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 5 lipca 2019 r. 8 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 180,00 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 1 440 000,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-19-2019](#) z dnia 9 lipca 2019 r.

W dniu 11 lipca 2019 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 10 lipca 2019 r. 133 535 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 173,00 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 23 101 555,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-20-2019](#) z dnia 11 lipca 2019 r.

W dniu 18 lipca 2019 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał powiadomienie od Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A., że w wyniku nabycia akcji spółki Comarch S.A. Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny zwiększył stan posiadania akcji Comarch S.A. powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Jednocześnie Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. powiadomiło, że w wyniku tej samej transakcji zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. fundusze: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny i Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny zwiększyły łączny stan posiadania akcji Spółki powyżej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-21-2019](#) z dnia 18 lipca 2019 r.

PO DACIE BILANSU

W dniu 27 stycznia 2020 r. Zarząd Comarch S.A. otrzymał od osoby pełniącej obowiązki zarządcze powiadomienie o transakcji, o której mowa w art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku. Przedmiotowa transakcja dotyczyła zbycia w dniu 24 stycznia 2020 r. 335 926 sztuk akcji zwykłych na okaziciela na rynku regulowanym po średnioważonej cenie 198,00 PLN za 1 akcję. Wartość transakcji wyniosła 66 513 348,00 PLN. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-2-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

Dodatkowo Zarząd Comarch S.A. otrzymał od Pani Elżbiety Filipiak zawiadomienie na podstawie art. 69 ust. 2 pkt 1) lit. a) Ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych o zmianie udziału w ogólnej liczbie głosów w Comarch S.A. Aktualna liczba głosów w posiadaniu Pani Elżbiety Filipiak wynosi 4 230 000, tj. 27,96% wszystkich głosów na WZA. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-3-2020](#) z dnia 27 stycznia 2020 r.

14.2. Program opcji menadżerskich dla Członków Zarządu

Nie dotyczy.

15. Pozostałe wydarzenia 2019 roku i po dacie bilansu

15.1. Terminy przekazywania raportów okresowych w 2019 roku

Zgodnie z § 103 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa nie będącego państwem członkowskim, Zarząd Comarch S.A. określił stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2019 roku raportem bieżącym nr [RB-1-2019](#) z dnia 4 stycznia 2019 r.

15.2. Oświadczenie Zarządu w sprawie przestrzegania zasad ładu korporacyjnego

W załączeniu do raportu rocznego przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 29 kwietnia 2019 roku, Zarząd Comarch S.A. przekazał, zgodnie z treścią §29 ust. 5 regulaminu giełdy, raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego przez Comarch S.A. w 2018 roku.

PO DACIE BILANSU

15.3. Daty przekazywania raportów okresowych w 2020 roku

W dniu 3 stycznia 2020 r. raportem bieżącym nr [RB-1-2020](#) Zarząd Comarch S.A. określił następujące stałe daty przekazywania raportów okresowych w 2020 roku:

- IV kwartał 2019 w dniu 28.02.2020 r.
- I kwartał 2020 w dniu 15.05.2020 r.
- III kwartał 2020 w dniu 17.11.2020 r.
- Skonsolidowany raport półroczny zawierający skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe za I półrocze 2020 roku w dniu 28.08.2020 r.
- Raport roczny za 2019 rok w dniu 29.04.2020 r.
- Skonsolidowany raport roczny za 2019 rok w dniu 29.04.2020 r.

15.4. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Comarch S.A. w okresie od 1 stycznia 2020 r. do dnia 29 kwietnia 2020 r. zawarła nowe kontrakty terminowe na sprzedaż 18 200 tys. EUR oraz 13 000 tys. USD. Wartość netto kontraktów forward nierozliczonych na dzień 29 kwietnia 2020 r. wynosiła 58 200 tys. EUR, oraz 21 900 tys. USD. Kontrakty forward zapadają w terminie do 34 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe typu forward zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez spółki Grupy Comarch kontraktami handlowymi, w których wynagrodzenie lub koszty ustalone są w walutach obcych. Wycena bilansowa kontraktów terminowych typu forward na dzień 31 marca 2020 r. wynosiła – 8 881 tys. PLN, podczas gdy na 31 grudnia 2019 wynosiła + 7 662 tys. PLN. Tak duża zmiana wartości wyceny bilansowej kontraktów terminowych typu forward w obrębie 1 kwartału 2020 roku była spowodowana znacznym osłabieniem się kursu PLN wobec głównych walut obcych w następstwie epidemii Covid-19.

16. Osiągnięcia w zakresie badań i rozwoju

Globalizacja gospodarki światowej i liberalizacja handlu powodują zanikanie barier dla firm i ich produktów. Rynek IT staje się rynkiem otwartym i globalnym, na którym następuje ciągłe porównywanie cen i jakości dostępnych produktów. Wraz ze wzrostem obecności kapitału zagranicznego w Polsce, nawet firmy IT działające wyłącznie na polskim rynku muszą oferować produkty konkurencyjne z punktu widzenia rynku globalnego. Comarch od samego początku działania wypracował reputację firmy technologicznej wytwarzającej nowoczesne produkty i z sukcesem je sprzedającej na rynku krajowym i zagranicznym. Dlatego nadal głównym celem strategicznym Comarch jest opracowywanie nowych, konkurencyjnych produktów, co pozwoli na zapewnienie dalszego rozwoju Comarch, a co za tym idzie zwiększenie jej wartości. Utrzymanie dynamiki sprzedaży wymaga nakładów na rozwój produktów oraz właściwą ich promocję i marketing. Dotyczy to zarówno modyfikacji już istniejących produktów i technologii jak również opracowywania nowych produktów.

Polityka Comarch zakłada prowadzenie prac badawczo-rozwojowych związanych z wdrożeniem nowych produktów oraz standaryzację produktów od samego początku ich przygotowania dla klienta. Dzięki temu, o ile nawet produkt został przygotowany na potrzeby konkretnego klienta, to część lub całość oprogramowania/kodu może być następnie wykorzystana do przygotowania standardowego produktu. W rezultacie owocuje to wyższą rentownością poszczególnych kontraktów oraz rozszerzeniem bazy klientów. Nakłady na prace badawczo-rozwojowe w 2019 roku osiągnęły wartość 192 678 tys. PLN i tym samym osiągnęły 20,2% przychodów ze sprzedaży Spółki. Comarch przeznaczył na nie zarówno środki własne, jak i aktywnie pozyskiwał fundusze europejskie.

Comarch S.A.

W 2019 roku w ramach **Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020** współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Działanie 1.1 kontynuowana była realizacja projektu „Wytworzenie technologii „IoT Mesh” i narzędzi wspierających”.

W ramach Działania 1.1 „Projekty B+R przedsiębiorstw”, Poddziałania 1.1.2 „Prace B+R związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej”, realizowany był również projekt „Miasto zdrowia”.

Fundusze Europejskie
Inteligentny Rozwój

Unia Europejska

Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

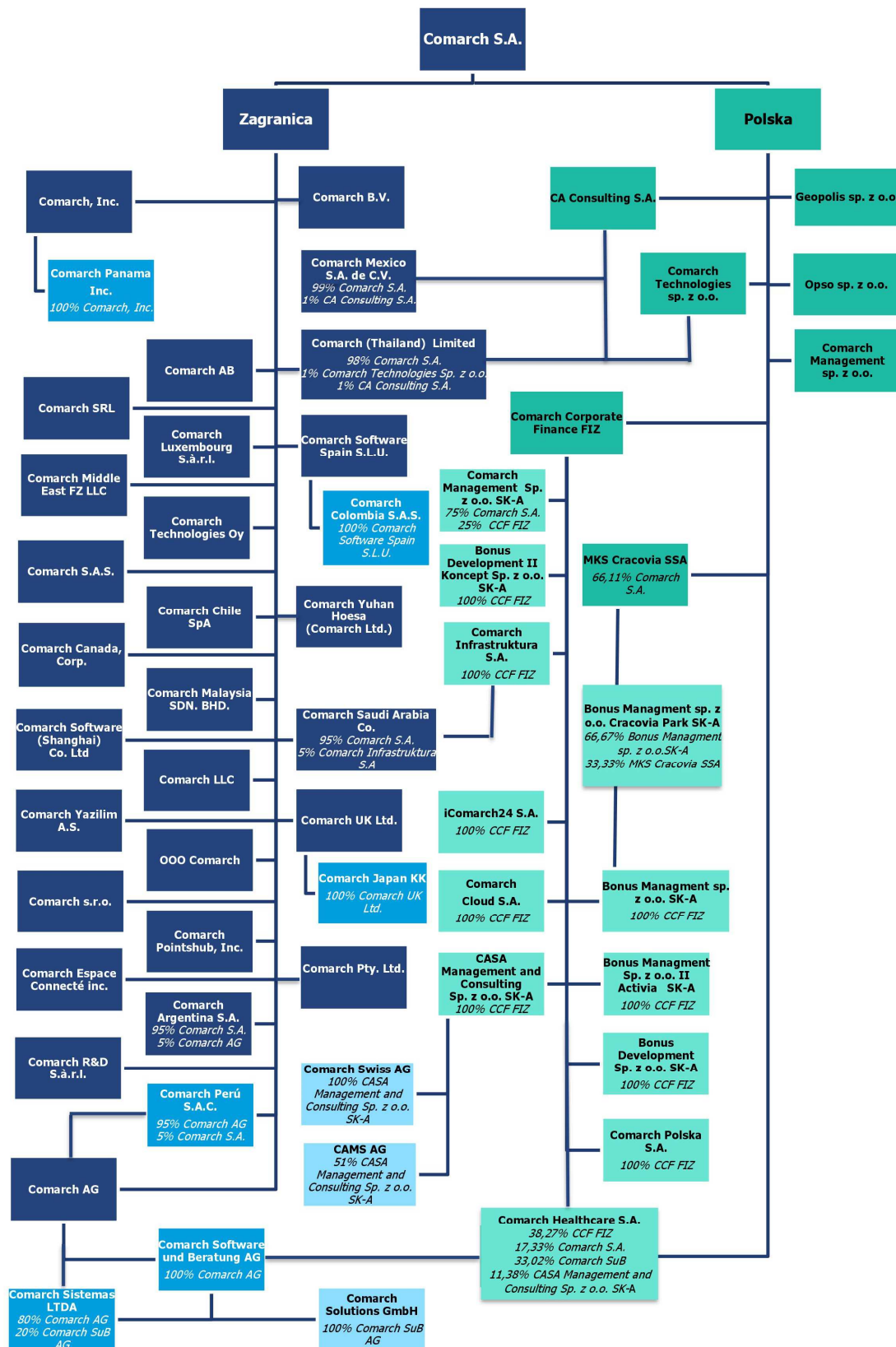
Natomiast w ramach Programu **Horizon 2020** realizowana była umowa o finansowanie projektu „LIVING INNOVATION - Implementing RRI through co-creation of smart futures with industry and citizens” - LIV.IN.

Komisja Europejska

17. Powiązania kapitałowe emitenta

17.1. Struktura kapitałowa Grupy Comarch

■ 100% Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej.

17.2. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch w 2019 roku

W dniu 22 maja 2019 r. została zarejestrowana w Sydney spółka zależna Comarch Pty. LTD o kapitale zakładowym 100 AUD (tj. 266 PLN) składającym się z 100 akcji o wartości 1 AUD każda. Spółka Comarch S.A. posiada 100% udziałów i głosów w spółce Comarch Pty. LTD.

W dniu 5 lipca 2019 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału w spółce Comarch (Thailand) Limited o kwotę 10,5 mln THB (tj. 1,3 mln PLN), tj. z kwoty 8 000 000 THB (tj. 1 020 000 PLN) do kwoty 18 500 000 THB (tj. 2 358 750 PLN).

W dniu 23 września 2019 r. WZA Comarch BV podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego poprzez emisję 100 000 akcji po 1 EUR za 1 akcję. Akcje zostały objęte przez Comarch S.A. Wyżej wymienione podwyższenie zostało opłacone przez Comarch S.A. 27 września 2019 r. Podwyższenie zostało zarejestrowane.

W dniu 28 października 2019 r. została zmieniona nazwa spółki z Comarch Pointshub S.A. na Comarch Cloud S.A.

W dniu 8 listopada 2019 r. została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego w Comarch Pty. Ltd (Australia) z kwoty 100 AUD (tj. 266 PLN) do kwoty 100 100 AUD (tj. 266 506 PLN). Podwyższenie zostało zarejestrowane.

W dniu 13 listopada 2019 r. walne zgromadzenie akcjonariuszy spółki Comarch Peru S.A.C. podjęło uchwałę o podwyższeniu o kwotę 1 435 000 PEN (tj. 1 643 362 PLN) kapitału zakładowego Comarch Peru S.A.C. z kwoty 165 000 PEN (tj. 188 958 PLN) do kwoty 1 600 000 PEN (1 832 320 PLN) w rezultacie wniesienia wkładu przez spółki Comarch AG oraz przez Comarch SA. W rezultacie Comarch AG posiada 95% udziałów/głosów (1 425 000 akcji) a Comarch S.A. 5% udziałów/głosów (75 000 akcji) na wza spółki Comarch Peru S.A.C. Powyższe podniesienie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 7 stycznia 2020 r.

W dniu 25 listopada 2019 r. została dokonana zmiana kapitału Comarch S.A.S. do kwoty 1 000 000 EUR (tj. 4 258 500 PLN), po jednoczesnym obniżeniu i podwyższeniu kapitału.

W dniu 6 grudnia 2019 Comarch Pointshub Inc. zawarła umowę sprzedaży udziałów w spółce stowarzyszonej Thanks Again LLC. Wartość umowy wynosiła 500 tys. USD (tj. 1 898 850 PLN). W wyniku przeprowadzonej transakcji spółka Thanks Again LLC na dzień 31 grudnia 2019 r. nie była spółką stowarzyszoną z jednostką dominującą.

17.3. Zmiany właścicielskie, zmiany kapitałowe oraz zmiany w strukturze organizacyjnej Grupy Comarch po dacie bilansu

W dniu 10 lutego 2020 r. została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki Comarch Pty. Ltd. z kwoty 100 100 AUD (tj. 266 506 PLN) do kwoty 1 300 100 AUD (tj. 3 461 386 PLN) tj. o kwotę 1 200 000 AUD (tj. 3 194 880 PLN). Podwyższenie zostało zarejestrowane.

W dniu 21 lutego 2020 r. została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki Comarch BV z kwoty 200 000 EUR (tj. 851 700 PLN) do kwoty 500 000 EUR (tj. 2 129 250 PLN), tj. o kwotę 300 000 EUR (tj. 1 277 550). Podwyższenie zostało zarejestrowane.

W dniu 24 lutego 2020 r. została podjęta uchwała o podwyższeniu kapitału zakładowego w SRL z kwoty 900 000 EUR (tj. 3 832 650 PLN) do kwoty 2 000 000 EUR (tj. 8 517 000 PLN), tj. o kwotę 1 100 000 EUR (tj. 4 684 350 PLN).

18. Oddziały Comarch S.A.

W dniu 31 grudnia 2019 r. Comarch S.A. posiadała oddziały w następujących miejscowościach: Tirana (oddział w Albanii), Białystok, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Płock, Poznań, Opole, Rzeszów, Tarnów, Toruń, Warszawa, Włocławek i Wrocław.

Działalność prowadzona w oddziałach nie odbiega charakterem od podstawowej działalności Spółki.

19. Działalność pozabiznesowa Comarch S.A.

19.1. Zakres oddziaływania Comarch S.A. na otoczenie

Comarch S.A., z racji wielkości przedsiębiorstwa oraz zasięgu swojego działania wywiera znaczący wpływ na otoczenie, szczególnie w zakresie ekonomicznym i społecznym. Zrównoważony rozwój pozostaje od początku istnienia firmy jednym z kluczowych fundamentów jej strategii.

Poprzez swoją działalność Comarch wywiera szczególny wpływ na następujące grupy interesariuszy:

- **Pracownicy** (pracownicy etatowi i współpracownicy, stażyści, praktykanci, studenci i potencjalni pracownicy, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru);
- **Kontrahenci** (klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, kluczowi dostawcy, podwykonawcy, lokalna administracja samorządowa, administracja rządowa);
- **Inwestorzy** (akcjonariusze, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki, KNF, KDPW);
- **Społeczeństwo** (społeczności lokalne w obrębie działalności Grupy Comarch, mieszkańcy i władze rządowe i samorządowe, media, szkoły wyższe i pracownicy naukowcy, organizacje techniczne i branżowe);
- **Środowisko naturalne** (organizacje ekologiczne, firmy recyklingowe).

Szczegółowego opisu swojego oddziaływania Comarch S.A. dokonuje w corocznym sprawozdaniu na temat informacji niefinansowych. W dokumencie tym Spółka dokonuje oceny istotności aspektów swojego oddziaływania w obszarach zarządczym, środowiskowym, społecznym i pracowniczym, przyporządkowując do nich wskaźniki efektywności związane z działalnością Comarch sporządzone zgodnie z wytycznymi Standardu Informacji Niefinansowych (SIN) opracowanego przez Fundację Standardów Raportowania oraz Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych. W sprawozdaniu można odnaleźć zasady oraz polityki stosowane przez Grupę Comarch w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji. W raporcie zostały także zawarte informacje o zasobach ludzkich z podziałem wg wieku, płci, formy i miejsca zatrudnienia, a także dane o dostawcach i odbiorcach, a co za tym idzie o procesach stosowanych w ramach łańcucha dostaw.

Zarząd Comarch S.A. poinformował raportem bieżącym nr [RB-7-2019](#) z dnia 29 kwietnia 2019 r., że na stronie internetowej emitenta zostało opublikowane sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych, sporządzone przez jednostkę dominującą.

Sprawozdanie na temat informacji niefinansowych za 2019 rok zostało opublikowane 29 kwietnia 2019 r. i jest dostępne na stronie <https://www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/2019/>.

19.2. Opis prowadzonej polityki w zakresie działalności sponsoringowej i charytatywnej

Comarch od początku swojej działalności szeroko angażuje się w działalność społeczną, w działania promujące sport i zdrowy tryb życia, w ochronę środowiska, w działania na rzecz wsparcia dla potrzebujących i pomoc zwierzętom, jak również jest zaangażowany w naukę, edukację, kulturę oraz wspieranie inicjatyw lokalnych społeczności. Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w sprawozdaniu na temat działalności niefinansowej oraz w sprawozdaniu dotyczącym społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), które jest zamieszczony w Internecie na stronie: <http://www.comarch.pl/o-firmie/zrownowazony-biznes/csr/>

Do najważniejszych działań sponsoringowych oraz charytatywnych w poszczególnych obszarach podjętych przez Comarch w 2019 roku należały:

W zakresie kultury

- kontynuacja współpracy z Parafią Mariacką w zakresie projektu rewitalizacji przestrzeni muzycznej w kościele;
- współfinansowanie kolejnej edycji Mariackiego Festiwalu Organowego;

- koncert Last Night of the Proms.

W zakresie edukacji i popularyzacji nauki

- wsparcie Międzyszkolnego Festiwalu Informatycznego „Projekt na szóstkę”. MFI organizowany jest od 14 lat przez Zespół Szkół Łączności we współpracy z Fundacją Instytut Mikromakro oraz Krakowskim Parkiem Technologicznym. W zmaganiach biorą udział uczniowie małopolskich szkół, a celem festiwalu jest promowanie młodych talentów o zainteresowaniach informatycznych;
- wsparcie obchodów jubileuszu 100-lecia Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, które przypadły na lata 2018-2019;
- współpraca ze szkołami, uczelniami wyższymi oraz innymi placówkami edukacyjnymi, poprzez dzielenie się przez pracowników Comarch wiedzą podczas różnego rodzaju konferencji oraz eventów m.in.: Women in Tech Summit, Ciemna strona UX, World Usability Day, dev.js i J/vacon;
- realizacja projektów pro-społecznych „Programowanie ma przyszłość” oraz „Programowanie – przygoda na całe życie” wyłonionych w ramach Konkursu Grantowego #ComarchCares rozstrzygniętego jesienią 2018 roku;
- popularyzacja wiedzy na temat systemów ERP oraz controllingu wśród uczelni i szkół zawodowych o profilach ekonomicznych, poprzez użyczenie systemów Comarch ERP, spotkania, seminaria oraz szkolenia;
- stworzenie Strefy Innowacji Comarch, przestrzeni, w której prezentowane są osiągnięcia technologiczne Comarch w zakresie systemów informatycznych, telekomunikacji, Internetu Rzeczy czy sztucznej inteligencji;
- rozpoczęcie współpracy z Fundacją Polskiego Funduszu Rozwoju oraz Centralnym Domem Technologii w zakresie popularyzacji metodyki STEAM, czyli nurtu w edukacji rozwijającego interdyscyplinarne kompetencje w dziedzinach: nauki ścisłe, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka.

W zakresie społeczności lokalnych oraz środowiska naturalnego

- włączenie się pracowników z polskich spółek Comarch w organizację świątecznych zbiórek rzeczowych dla osób potrzebujących;
- zorganizowanie przez pracowników Comarch akcji charytatywnej z okazji Światowego Dnia Zwierząt, dzięki której udało się wesprzeć schroniska i organizacje działające na rzecz bezdomnych zwierząt w kilkunastu polskich miastach;
- sponsoring Święta Czyżyn - rodzinnej imprezy plenerowej dla mieszkańców dzielnicy Krakowa, w której mieści się jego siedziba główna firmy, a należące do Grupy Kapitałowej Comarch centrum medyczne iMed24 pojawiło się na evencie ze stoiskiem, prowadząc działania prozdrowotne;
- kontynuacja projektu zazieleniania stolicy Małopolski wspólnie z Zarządem Zieleni Miejskiej w Krakowie.

W zakresie sportu oraz zdrowego stylu życia

Od 25 lat Comarch angażuje się w propagowanie sportu wśród młodzieży oraz mieszkańców województwa małopolskiego, głównie przez sponsoring klubu sportowego Cracovia. Firma promuje również zdrowy i aktywny styl życia wśród swoich pracowników. W Polsce Comarch zachęca pracowników do przyjeżdżania rowerem do pracy, zapewniając infrastrukturę rowerową oraz okolicznościowe akcje związane z rowerami. Comarch zachęca swoich pracowników także do udziału w zewnętrznych imprezach sportowych, a dochód z wielu z nich przekazywany jest na cele społeczne.

20. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

21. Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Spółka nie publikowała prognozy wyników na 2019 rok.

22. Opis czynników i zdarzeń o nietypowym charakterze mających znaczący wpływ na działalność emitenta i osiągnięte zyski oraz ich ocena

22.1. Aktywo i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W 2019 roku utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 228 tys. PLN i rozwiązano w kwocie 350 tys. PLN, utworzono rezerwę na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w wys. 647 tys. PLN oraz dokonano rozwiązania rezerwy na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 44 tys. PLN. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik 2019 roku wyniósł -725 tys. PLN.

Dokonano też zwiększenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w CCF FIZ w kwocie 451 tys. PLN. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

22.2. Wycena różnic kursowych i instrumentów finansowych opartych na kursach walut

Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2019 r. zmniejszyły przychody i wynik Comarch S.A. o 858 tys. PLN (podczas gdy w analogicznym okresie 2018 roku zwiększyły przychody o 6 044 tys. PLN), natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów zwiększyły wynik Comarch S.A. o 1 290 tys. PLN (podczas gdy w analogicznym okresie 2018 roku zmniejszyły o 5 245 tys. PLN). Natomiast wycena instrumentów finansowych oraz transakcje zrealizowane (głównie kontrakty typu forward) wraz z rezerwą na podatek odroczone od ich wyceny, zwiększyły wynik netto Comarch S.A. o 5 856 tys. PLN (podczas gdy w analogicznym okresie 2018 roku zmniejszyły o 1 067 tys. PLN). Łączny wpływ różnic kursowych oraz wyceny i realizacji instrumentów pochodnych na wynik netto Comarch S.A. za 2019 rok wyniósł 6 288 tys. PLN (w porównaniu do -268 tys. PLN w 2018 roku).

22.3. Odpisy z tytułu utraty wartości w spółkach zależnych

Na dzień 31 grudnia 2019 r. spółka Comarch S.A. utworzyła odpisy w kwocie 7 845 tys. PLN z tytułu utraty wartości udziałów w spółkach zależnych, z czego kwota 5 900 tys. PLN dotyczy udziałów w spółce Comarch Healthcare S.A., a kwota 1 945 tys. PLN udziałów w spółce Geopolis Sp. z o.o.

22.4. Dywidendy otrzymane

W 2019 roku Comarch S.A. otrzymała dywidendy od spółek zależnych (głównie od Comarch UK) w kwocie 37 140 tys. PLN.

22.5. Rozwiązanie rezerw na kary umowne i odszkodowania

Zawarcie ugody z ZUS w sprawie kontraktu ZUS KSI spowodowało rozwiązanie rezerw zawiązanych w 2018 r. a tym samym zwiększenie wyniku operacyjnego i wyniku netto Comarch S.A. w 2019 roku o 14 040 tys. PLN.

23. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem emitenta i jego grupą kapitałową

Nie wystąpiły.

24. Dane dotyczące umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

W dniu 27 maja 2019 r. Zarząd Comarch S.A. poinformował, że Rada Nadzorcza, działając na podstawie Art. 19 ust. 2 pkt 5) Statutu Spółki wybrała – jako podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego - BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., ul. Postępu 12, 02-676 Warszawa (KRS 0000729684), oraz wyraziła zgodę na zawarcie z tym podmiotem przez Comarch S.A. umowy w zakresie:

- a) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2019 r.;
- b) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2019 r.;
- c) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2020 r.;
- d) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2020 r.;
- e) przeglądu jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 30 czerwca 2021 r.;
- f) badania rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Comarch S.A. oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Comarch na dzień 31 grudnia 2021 r.

O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr [RB-10-2019](#) z dnia 27 maja 2019 r.

Szczegóły dotyczące wynagrodzenia podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych zostały zawarte w [nocie 46](#) w dodatkowych notach objaśniających do raportu SA-R 2019 Comarch S.A.

25. System kontroli programów akcji pracowniczych

Nie dotyczy.

26. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań oraz wierzytelności emitenta lub jego jednostki zależnej, ze wskazaniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania, stron wszczętego postępowania oraz stanowiska emitenta

Nie wystąpiły.

Informacja na temat potencjalnej, łącznej kwoty roszczeń stron trzecich wobec Comarch S.A. w związku z toczącymi się postępowaniami sądowymi oraz sprawami spornymi nieobjętymi postępowaniami sądowymi znajduje się w [nocie 33](#) sprawozdania finansowego Comarch S.A.

Kraków, 29 kwietnia 2020 r.

IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO/FUNKCJA	PODPIS
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	
Andrzej Przewięźlikowski	Wiceprezes Zarządu	
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	

Comarch S.A.

Al. Jana Pawła II 39a

31-864 Kraków

ir@comarch.pl

+48 (12) 687 78 22

www.comarch.pl/relacje-inwestorskie/
